

Notariaat magazine

maandelijks informatie- en opinieblad
voor en over het notariaat

editie 7/8 | juli/augustus 2012 | jaargang 12

Daar is-ie dan:
de flex-bv!

8

Opmars
van de app

14

Leestips voor
de vakantie

16

Carrière & topsport

'Een hectisch schema'

 KNB

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

 Sdu UITGEVERS

CULTUUR.
JUIST NU!

Het Peter Paul Peterich Fonds vond continuïteit bij de mecenaatexpert.

Het Prins Bernhard Cultuurfonds heeft talloze mogelijkheden voor uw cliënten die cultuur of natuurbehoud willen steunen. We adviseren graag bij het starten van een CultuurFonds op Naam of op het gebied van schenken en nalaten.

CultuurFonds op Naam

Jasper Peterich is voorzitter van de stichting Van Beuningen Peterich. Een fonds dat projecten en talenten ondersteunt op het terrein van de Nederlandse letteren. Sinds 2002 besteedt deze stichting een deel van het geld via een CultuurFonds op Naam: het Peter Paul Peterich Fonds.

De mecenaatexpert

We bieden de helpende hand wanneer een stichting opziet tegen toenemende bestuurlijke rompslomp. We beheren inmiddels meer dan 280 fondsen voor particulieren, stichtingen en bedrijven. Als grootste particuliere cultuurfonds van Nederland, zijn wij de mecenaatexpert.

Schenken of nalaten

Ook op het gebied van schenken en nalaten zijn er gerichte mogelijkheden. Zo kan het bedrag aan een cultureel deelgebied besteed worden dat uw speciale interesse heeft.

Wilt u meer weten, neem dan contact op met een van onze adviseurs.
Bel 020 - 520 6130 of kijk op www.cultuurfondsjuistnu.nl

Een gift vandaag is morgen een redding

Een noodbericht komt altijd onverwachts en vraagt om directe actie. Jaarlijks brengen de professionele vrijwilligers van de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij meer dan 3.000 schipbreukelingen in veilige haven.

De exploitatiekosten van de KNRM worden volledig gedekt door vrijwillige bijdragen.

Steun de redders

Want zij moeten veilig de zee op kunnen als mensen in nood verkeren. Donaties, schenkingen en nalatenschappen vormen de financiële basis voor de KNRM. Giften worden direct besteed aan het reddingwerk. Fondsen op naam, periodieke schenkingen en nalatenschappen kunnen in overleg een specifieke bestemming krijgen, waarbij naamgeving van reddingboten tot de mogelijkheden behoort.

De KNRM is vrijgesteld van successie- en schenkingsrecht.

T 0255 54 84 54 • info@knrm.nl

Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij

WWW.KNRM.NL

Klumpers

Wij zijn inkopers van

GOUD - ZILVER - DIAMANT

Bel ons voor een vlotte afhandeling: 070 363 1515

De opbrengst wordt per omgaande op de derdenrekening overgemaakt.

Klumpers Goud- & Diamanthehandel bv Nieuwstraat18-b 2266 AD Leidschendam

Telefoon: 070 363 1515 Fax: 070 345 3045 Email: dezaak@klumpers.info BTW: NL006167548.B01 KvK: 27096327

Postbankrekening: 6330 Bankier: ING Den Haag rekeningnummer 66 77 66 995

VERTROUWDE NAAM IN ACCOUNTANCY VOOR HET NOTARIAAT

QUAESITOR

ACCOUNTANCY & ADVIES

JAARREKENINGEN - BEDRIJFSOPVOLGING - ADVISERING - PRAKTIJKOVERNAME
PRAKTIJKWAARDERING - UITGAVE BEDRIJFS- EN SALARISRAPPORTAGES

DE TROMPET 1900B 1967 DB HEEMSKERK 0251-783278 WWW.QUAESITOR.NL

'Er kan straks heel veel'

8 Kansen voor de creatieve flex-notaris

Over drie maanden treedt de flex-bv in werking. Voorbereiden kan de notaris nu al door cliënten te adviseren over mogelijk ongewenste gevolgen én nieuwe mogelijkheden. Die adviesrol moet hij nu wel krachtig naar zich toetrekken, meent notaris Paul Quist. 'De notaris denkt graag vanuit een model, maar daarmee hol je je eigen rol wel uit. We moeten nu de boot niet missen.'

14 Opmars van de app

De smartphone, en in zijn kielzog de app, is aan een opmars bezig. Sommigen voorspellen dat de app het einde van internet inluidt. De eerste notaris-apps zijn al enige tijd actief. Wat is de gedachte erachter en hoe succesvol zijn ze?

Beroeps- en praktijkuitoefening

- 30 Column Ruud van Gerven
- 30 Bilateraal overleg met Duits notariaat
- 30 Close up: Nathalie van Leeuwen
- 31 Werkgroep Nieuwe visie Notariaat
- 33 Toezicht gewaardeerd
- 34 Bevordering kwaliteit curatoren, bewindvoerders en mentoren stap verder
- 34 KNB Cursusagenda
- 35 Ingezonden brief

Verder in dit nummer

- 6 Nieuws
- 12 Stelling: 'Zomerdip? Dat begrip kennen notariskantoren niet'
- 16 Leestips voor de vakantie
- 19 Van die dingen
- 26 En verder: Astrid Mertens
- 28 Opinie
- 29 Specialisten
- 36 Tuchtrect
- 38 Personalialia
- 38 Kanocolumn

'Ik wil overal goed in zijn'

20 Carrière & sport

Sommige kandidaat-notarissen doen aan dubbele topsport. Naast hun werk zijn zij in hun vrije uurtjes te vinden op het sportveld of op de weg. Een portret van twee kandidaat-notarissen die hun veeleisende carrière op kantoor combineren met topsport in hun vrije tijd.

24 Digitale snelweg vervangt de fax

Het aanvragen van waarnemers, melden van waarnemingen en het registreren van nevenbetrekkingen gaat nu nog op de ouderwetse manier: met de fax. Dat is binnenkort verleden tijd. Als het nieuwe systeem voor de Basis Registratie Notariaat (BRN) in de vorm van mijnKNB.nl landelijk in gebruik wordt genomen.

OP DE COVER

Kandidaat-notaris Stella Blom-Visser doet in haar vrije tijd aan topsport. Lees haar verhaal op pagina 20.

Notariaat Magazine
editie 7/8, juli/augustus 2012

COLOFON

Notariaat Magazine is een uitgave van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) en publiceert nieuws en achtergronden over onderwerpen die het notariaat raken. Bij de KNB zijn ruim 1.400 notarissen en 1.850 kandidaat-notarissen aangesloten. Het blad wordt in een oplage van ruim 5.000 exemplaren verspreid onder KNB-leden en externe relaties. Notariaat Magazine verschijnt eenmaal per maand, met uitzondering van de maand augustus. De redactie van Notariaat Magazine is onafhankelijk en werkt op basis van een redactiestatuut. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden brieven en opinies in te korten.

Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB)
Spui 184
Postbus 16020
2500 BA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3307111
fax: 070 3621749

Redactie: Mechtelt Lindenhovius (hoofdredacteur), Jessica Hendriks (redacteur), Clemens van Gessel (correctie),
Telefoon 070 3307170, **e-mail** nm@knb.nl

Aan dit nummer werkten mee:
Jeanine Laudy, Roel Ottow,
Tatiana Scheltema, Peter Steeman,
Arnoud Veilbrief

Redactieraad: Kees Louwerens, Maarten Meijer (voorzitter), Hens Meengs, Ariën Nielsen, Nora van Oostrom-Streep, Mariska Verkooijen en Teska van Vuren

Foto's: Truus van Gog
Omslag: Truus van Gog

Vormgeving:
Okapi. Corporate Identity Atelier

Uitgever: Sdu Uitgevers,
Peter Frissen
Prinses Beatrixlaan 116
2595 AL 's-Gravenhage
Postbus 20025
2500 EA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3789571

Druk: DeltaHage
grafische dienstverlening, Den Haag

Abonnementen: De abonnementsprijs bedraagt 102,50 euro per jaar (excl. btw en incl. administratie- en verzendkosten), prijswijzigingen voorbehouden

Abonnementenadministratie:
Sdu Klantenservice
Postbus 20014, 2500 EA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3789880, fax: 070 3789783

Vanwege de aard van de uitgave, gaat Sdu uit van een zakelijke overeenkomst; deze overeenkomst valt onder het algemene verbintenissenrecht.

Advertentie-acquisitie: Sales & Services, Gerrit Kulsdom Postbus 2317, 1620 EH Hoom
telefoon: 0229 21211, fax: 0229 270404
e-mail: administratie@salesandservices.nl

ISSN: 1568-4121

© KNB/Sdu Uitgevers
Alle rechten voorbehouden. Behoudens de door de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden vervoerd (waaronder begrepen het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever of de KNB. De bij toepassing van art. 16B en 17 Auteurswet wettelijk verschuldigde vergoedingen wegens fotokopieën, dienen te worden voldaan aan de Stichting Reprorecht, Postbus 882, 1180 AW te Amstelveen. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

Kamer vindt kabinetsvorstel rondom energielabel te streng

Een Kamermeerderheid wil af van het verplichte energielabel voor woningen. In plaats daarvan pleiten VVD, CDA en SGP voor een basislabel. Volgens minister Spies (Binnenlandse Zaken) is dat voorstel in strijd met EU-wetgeving.

Het kabinet wil dat huizen niet verkocht kunnen worden zonder een energielabel. Notarissen zouden dan hun dienst moeten weigeren. VVD, CDA en SGP vinden dit een te zware sanctie. VVD-Kamerlid De Boer noemde het verplichte energielabel 'bureaucratisch, betuttelend en duur'. Volgens haar krijgen mensen vanzelf de behoefte om hun woning aan te passen als de energierekening stijgt. Een alternatief is volgens de partijen een basislabel voor elke woning, dat wordt gebaseerd op het bouwjaar van de woning. Daarvoor is geen dure meting nodig, de informatie is bij de gemeente op te vragen. Dit label hoeft geen verplichting te zijn bij de overdracht van een woning, maar de koper kan hier wel om vragen.

STRIJD MET EU-WETGEVING

Minister Liesbeth Spies waarschuwde de regeringspartijen VVD en CDA dat hun voorstel in strijd is met de EU-wetgeving. Nederland kan dan boetes krijgen van Brussel. Spies verzocht beide partijen om de amendementen op het wetsvoorstel in te trekken. VVD en CDA deden dit niet. Het plan wordt nu naar de Raad van State gestuurd voor advies.

KNB mag aan belangenbehartiging doen

De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) kan als publiekrechtelijke beroepsorganisatie (pbo) de meerwaarde van de notaris in de maatschappij uitdragen en het notariaat op juiste wijze in het publieke debat positioneren. De ledenraad van de KNB sluit zich hiermee aan bij de mening van staatssecretaris Teeven hierover.

Staatssecretaris Teeven van Veiligheid en Justitie schreef in een brief aan de voorzitter van de KNB, dat hij geen bezwaar zag in een stevige inbreng in het debat – ook in het politieke forum – door de KNB namens het notariaat als essentiële en deskundige schakel in ons rechtsbestel. Teeven: 'Een pbo die staat voor kwaliteit en integriteit van de beroepsuitoefening, en die zich opstelt als gids voor de beroepsgroep en voor het publiek en als hoeder van de rechtszekerheid, mag in mijn ogen dat stevige debat ook niet schuwen.'

Vooralsnog is volgens het KNB-bestuur geen aparte entiteit nodig

GEEN APARTE ENTITEIT NODIG

Het KNB-bestuur heeft deze conclusie op 20 juni ook voorgelegd aan de ledenraad. Volgens het bestuur moet de KNB uitgaan van het publiek belang en daarin kan goed een groepsbelang zijn begrepen. Het publieke belang en het groepsbelang kunnen elkaar overlappen of samenvallen. Zelfs indien een groepsbelang voorop lijkt te staan, is deze belangenbehartiging geoorloofd, zolang daarmee maar een publiek belang wordt gediend of mee verbonden is. Vooralsnog is daarom geen aparte entiteit nodig. De ledenraad kon zich geheel achter deze conclusie scharen.

Notaris Laseur te zien in nieuw NTR-programma

Dinsdag 26 juni is de NTR gestart met het programma 'Je kunt het niet meenemen', gepresenteerd door Prem Radhakishun. In dit programma brengt hij families samen met maar één doel: het verdelen van het familiekapitaal. Samen met notaris Saskia Laseur van Van Doorne praat hij over het regelen van je erfenis.

Het programma 'Je kunt het niet meenemen' laat zien wat er allemaal komt kijken bij het opstellen van een testament. In elke aflevering staat een familie centraal. Door het niet maken van een testament, of het maken van de verkeerde keuze, kunnen hele families verscheurd raken. Radhakishun gaat met hen het gesprek aan over de nalatenschap, zodat later niemand onnodig gekwetst en verward achterblijft. Het programma wordt nog uitgezonden op 10 juli, 17 juli en 24 juli, om 21:40 uur op Nederland 1.

Indeling van arrondissement Oost-Nederland gerechtvaardigd

Een arrondissement Oost-Nederland zorgt niet voor een grote verschraving van het regionale zaakaanbod. Ook zou het geen te grote afstand tussen rechtzoekende en de rechtspraak met zich meebrengen. Dit antwoordt minister Ivo Opstelten van Veiligheid en Justitie op vragen van de Eerste Kamer over de herziening van de gerechtelijke kaart.

Volgens Opstelten spelen belangrijke criteria een rol bij de herziening van de gerechtelijke kaart. Zo is er gekeken naar het verwachte aantal zaken op jaarbasis, een evenwichtige spreiding van zaken over verschillende zittingplaatsen en de hoeveelheid personeel dat in een arrondissement werkt. Gelet op deze criteria acht de minister de indeling van het arrondissement Oost-Nederland gerechtvaardigd. Samenvoeging van de gerechten Leeuwarden en Arnhem biedt de mogelijkheid om krachten en kennis te bundelen op rechtsgebieden die specialistisch van aard zijn, aldus Opstelten.

'Van haatmails tot steunbetuigingen'

Notaris **Corine de Gier** uit Den Haag kreeg begin juni de schok van haar leven. In mei werkte zij mee aan een reportage over executieveilingen voor het programma Nieuwsuur. Dit met het oog op de situatie op de woningmarkt. De opnamen werden echter zo gebruikt dat het leek alsof notarissen bepaalde kosten dubbel in rekening brengen. Het interview zorgde voor veel ophef. Inmiddels ziet De Gier er het positieve van in: er is weer aandacht voor de gang van zaken rondom executieveilingen.

Wat dacht u toen u de uitzending zag?

'Ik hoorde in de namiddag dat Nieuwsuur het interview ging uitzenden en dat het ging over de kosten, niet over de situatie op de woningmarkt. Bij het zien van de *teaser* kreeg ik al een heel slecht gevoel. Ik was boos en teleurgesteld en voelde mij bedrogen. De telefoon is de hele avond gegaan. Collega's, vrienden, familie. Ze hadden de uitzending allemaal gezien.'

Wat hebt u vervolgens gedaan?

'Ik heb de volgende dag meteen contact opgenomen met de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) om te overleggen hoe dit aan te pakken. Gezamenlijk is besloten om geen juridische stappen tegen Nieuwsuur te beginnen. Daar zou weinig mee worden bereikt. Er is die dag een persbericht uitgegaan. Ook is de politiek meteen benaderd en zijn de leden uitgebreid geïnformeerd. Verder heb ik natuurlijk meningen op bijvoorbeeld nu.nl in de gaten gehouden. De publieke opinie was niet mis, maar er zaten ook een heleboel reacties met nuances tussen. Mensen die vraagtekens zetten bij de uitzending.'

Wat voor reacties hebt u gekregen?

'Het meest vervelende zijn de dreigmails die je krijgt. Maar gelukkig kreeg ik ook veel steunbetuigingen. Het bestuur en de medewerkers van het bureau van de KNB hebben mij goed geholpen. Hun reacties waren hartverwarmend. Zij pakten het probleem meteen op. Ik krijg nu nog steeds reacties, terwijl ik er zelf wel klaar mee ben.'

Is er ook nog iets positiefs uit voortgekomen?

'De aandacht voor executieveilingen is weer gewekt. De politiek praat erover en de minister doet onderzoek. Ik ben ook al op gesprek geweest bij het ministerie van Veiligheid en Justitie om de hele gang van zaken uit te leggen en hen te vertellen hoe het echt zit. Door het programma wordt er nu serieus gekeken naar het onderwerp executieveilingen. Want dat er iets moet veranderen, is duidelijk. Wij notarissen moeten de kosten transparant maken. Daar ben ik een groot voorstander van.'

Programma Nieuwsuur zorgt voor veel discussie

Het programma Nieuwsuur heeft begin juli gemeld dat mensen die hun huis gedwongen moeten verkopen, te maken krijgen met onredelijk hoge notaris-kosten. Dit op basis van onderzoek van Vereniging Eigen Huis (VEH). Dit bericht zorgde voor een hoop discussie in de branche, de media en de politiek.

Volgens VEH worden de totale veilingkosten bij elke woning afzonderlijk in rekening gebracht. De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) vindt de uitzending van Nieuwsuur tendentius en liet weten dat het niet overeenkomt met de feitelijke situatie. Het in de uitzending geschetste beeld van de kosten van de notaris en de veilingorganisatie komt niet overeen met de bestaande situatie. Ook vindt de beroepsorganisatie het betreurenswaardig dat de redactie onder valse voorwendselen de veilingzaal bezocht.

NAAR RATO

De kosten van een executieveiling worden volgens de KNB naar rato omgeslagen over de te veilen panden en die omvatten onder meer de kosten van het veilinghuis en de veilingmeester, de zaalhuur, de wettelijk verplichte advertentie en de kosten voor internetveilen.

Daarnaast worden ook kosten in rekening gebracht die per pand verschillen, zoals achterstallige bijdragen aan de Vereniging van Eigenaars, achterstallige belastingen, deurwaarderskosten, Kadasterkosten, griffierechten en de kosten voor de notaris. Banken onderhandelen de notariskosten van een veiling vooraf uit met de notaris. Dat de kosten van een veiling hoog kunnen zijn, komt mede door de bijkomende kosten.

OPSTELTEN KONDIGT ONDERZOEK AAN

De KNB heeft de minister van Veiligheid en Justitie, diverse Kamerleden en beleidsmedewerkers van dit standpunt op de hoogte gesteld. Tweede Kamerleden Sharon Gesthuizen (SP) en Ard van der Steur (VVD) stelden mede hierdoor vragen aan minister Ivo Opstelten van Veiligheid en Justitie. Van der Steur wilde weten of de minister zich herkent in de door Nieuwsuur geschetste situatie en Gesthuizen benadrukte dat de notarissen nu in beeld zijn, maar dat het onderzoek breder moet zijn en ook andere partijen, waaronder de banken, moet betreffen. Minister Ivo Opstelten van Veiligheid en Justitie heeft aangekondigd onderzoek te doen naar de gang van zaken rondom executieveilingen.

#Socialmedia

Ondertussen op Twitter

Notarissen krijgen op Twitter een flinke veeg uit de pan. Door het bericht in Nieuwsuur komen veel mensen met een snelle conclusie. Termen als oplichters, zakkenvullers en boevenbende komen veelvuldig voorbij. Maar er komen ook andere reacties.

Ronald Plasterk
@RPlasterk
(Tweede Kamerlid PvdA)

Ed Engelen
@EdEngelen
(notaris)

Ard van der Steur
@ArdvanderSteur
(Tweede Kamerlid VVD)

Ron Oostrom
@notarieel
(notarislerker)

Frits Markus
@FritsMarkus
(NVM-makelaar)

Invoering flex-bv
per 1 oktober

Kansen voor de creatieve flex-notaris

Over drie maanden treedt de flex-bv in werking. Voorbereiden kan de notaris nu al door cliënten te adviseren over mogelijk ongewenste gevolgen én nieuwe mogelijkheden. Die adviesrol moet hij nu wel krachtig naar zich toetrekken, meent notaris Paul Quist. 'De notaris denkt graag vanuit een model, maar daarmee hol je je eigen rol wel uit. We moeten nu de boot niet missen.'

TEKST Tatiana Scheltema | FOTO'S Truus van Gog

De Wet vereenvoudiging en flexibilisering bv-recht treedt op 1 oktober in werking. De meest in het oog springende vernieuwingen zijn het afschaffen van het minimumkapitaal, het maatschappelijk kapitaal, en de bank- of accountantsverklaring. Het nieuwe recht biedt bovendien veel meer mogelijkheden om verschillende soorten aandelen uit te geven. Ook zijn de regels met betrekking tot kapitaal- en crediteurenbescherming gewijzigd, evenals de regels omtrent de benoeming van bestuurders en toezichthouders op de bv.

ANDER VERHAAL

Jarenlang is er nagedacht over de modernisering van het bv-recht. De afgelopen jaren zijn er honderden symposia, werkgroepen, cursussen en terugkomdagen aan de flex-bv gewijd. Maar de invoering van de flex-bv werd keer op keer uitgesteld. 'Veel notarissen kregen zo langzamerhand iets van: "Maak me maar wakker als het echt doorgaat, en tot die tijd verdiep ik me er niet al te veel in"', zegt Paul Quist, notaris bij het Amsterdamse kantoor Stibbe en lid van de Commissie Ondernemingsrecht van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB), die de modellen maakt. 'Ik zelf trouwens ook. Maar we moeten nu echt aan de bak.'

Binnenkort verschijnt in het WPNR een overzichtsartikel van zijn hand, waarin hij de belangrijkste veranderingen

in vogelvlucht beschrijft. 'Geen enkele notaris heeft nog een excuus om dat niet te lezen', grapt Quist. 'Je moet je nu echt afvragen: wat kan ik met die flex-bv? Welnu: je zou iedere cliënt met een bv kunnen uitnodigen om de statuten eens goed tegen het licht te houden, en te kijken of ze ook in de toekomst stand houden, of dat er door het nieuwe recht straks een heel ander verhaal ligt dan je dacht. Want het kan aardig verschuiven.' Quist noemt een simpel voorbeeld: 'Er staat in de statuten dat de oproepingstermijn voor een vergadering vijftien dagen is. Doe je niks, dan blijven die vijftien dagen staan. Maar in de wet staat dat het acht dagen mag zijn. Staat er in de statuten dat de oproepingstermijn overeenkomstig de wet is bepaald, dan ben je ineens van vijftien naar acht dagen gegaan. Cliënten weten dat soort dingen niet. Iets dergelijks geldt voor de plaats van vergadering. In beginsel is dat Nederland, maar straks kun je overal ter wereld vergaderen, mits alle aandeelhouders instemmen.'

ONGEWENSTE GEVOLGEN

Het is dus zaak om de huidige statuten naast de nieuwe wet te leggen. Elke verwijzing naar de wet wordt straks verondersteld te verwijzen naar het *nieuwe* wetsartikel, en dat correspondeert niet automatisch met het oude. Soms is de nummering veranderd, andere artikelen zijn komen te vervallen. Quist: 'Als notaris heb je de taak om dat goed langs te lopen op ongewenste gevolgen. Een voorbeeld daarvan is het verbod om mee te werken aan

‘We moeten nu echt aan de bak’

financiering van de verkrijging van aandelen in het eigen kapitaal van de bv. In het nieuwe recht bestaat dat verbod niet meer. Maar als je dat steunverbod in je statuten hebt staan, en je doet er niks aan, dan blijven alle transacties die in strijd met dat steunverbod werden uitgevoerd nietig. Ze waren dus nietig, en ze blijven nietig. Dat is vervelend, want als de ondernemer op die manier een leningstransactie is aangegaan, kan hij later in de problemen komen. Stel dat hij failliet gaat, dan zegt de curator: “Kom maar hier met dat geld, want het mocht niet wat je deed.” Die hele transactie valt dus om, en de ondernemer zal het uit eigen zak moeten betalen. Terwijl je alleen maar de statuten hoeft te wijzigen, dan is het geheeld.’

Ander aandachtspuntje: bij elke statutenwijziging geldt straks ook de verplichting om een belet- of ontstentenis-regeling voor commissarissen op te nemen. Doe je dat niet, zegt Quist, dan handel je in strijd met de wet. ‘Dat zou toch wel een afgang zijn voor de notaris.’

MEER RISICO

Met de nieuwe wetgeving hoopt het kabinet meer buitenlandse investeerders aan te trekken en beter te kunnen concurreren met buitenlandse rechtsvormen. Waar de notaris zijn cliënten ook op moet wijzen, is de veranderde positie van de bestuurder

ten opzichte van de aandeelhouders, vindt Quist. ‘De bestuurder krijgt een grotere verantwoordelijkheid bij de beoordeling of er al dan niet dividend uitgekeerd kan worden, of bij de inkoop van aandelen. Maar als de vennootschap in de problemen komt door een verkeerde inschatting van het bestuur, dan zijn de bestuurders aansprakelijk. Dus een bestuurder loopt straks meer risico dan onder het huidige recht. Hij moet heel goed gaan beoordelen of iets wel kan, de rug recht kunnen houden, en tegen de aandeelhouders durven zeggen: “Sorry, nu even niet.” Dat is lastig, want hij wordt ook aangesteld door de aandeelhouders, dus hij komt voor een dilemma te staan: ontslag of opslag?’

LASTIGE BEOORDELINGEN

Tegelijkertijd wordt, naar Amerikaans voorbeeld, de instructiebevoegdheid in het nieuwe recht aanzienlijk aangescherpt. En anders dan voorheen is de bestuurder straks verplicht gevolg te geven aan zo’n instructie. ‘Een aandeelhouder kan straks zeggen: “Ik sluit de afdeling Zuidwest-Nederland, want dat wordt niks meer.” Die aandeelhouder gaat dus op de stoel van de bestuurder zitten, en de bestuurder kan de uitvoering ervan alleen maar weigeren als een instructie in strijd is met het belang van de vennootschap. Dat zijn lastige beoordelingen – ga er maar aanstaan. De handen van de bestuurder zijn bij dergelijke beslissingen gebonden. Wel goed om je cliënt daarop te wijzen.’

NOBLESSE OBLIGE

Het mooie aan de nieuwe wetgeving is volgens Quist dat de ondernemer straks veel meer mogelijkheden heeft om het bedrijf naar eigen inzicht in te richten en niet door allerlei rigide regelgeving wordt beperkt. In die zin biedt de flex-bv dus volop kansen aan het notariaat. ‘Waar notarissen echt vanaf moeten, is om alleen maar vanuit

Congres Flex-bv

Op 19 oktober organiseert de KNB in samenwerking met de specialistenvereniging voor ondernemingsrecht VOC en het Molengraaff Instituut een congres over de flexibilisering van het bv-recht, kapitaalbescherming en statuten versus aandeelhoudersovereenkomsten.

Sprekers: prof. mr. Niek Zaman (tevens dagvoorzitter), mr. Barbara Bier en prof. mr. Wino van Veen.
Locatie: Polman’s Huis in Utrecht.
Kosten deelname 299 euro exclusief BTW. Opleidingspunten: 4

Voor het notariaat...

...flexibiliteit in capaciteit

Financiële Administratieve Consultancy

administratieve
dienstverlening

interim
management

finance en
control

salaris-
administratie

accountancy en
fiscaliteiten

opleidingen

de Velde Harsenhorst
Financiële Administratieve Consultancy
Tel. 038-4528566 E-mail: info@develdeharsenhorst.nl
www.develdeharsenhorst.nl

Ondernemen is emotie

Bevlogen ondernemers hoor je dit nog wel eens beweren: "ondernemen is emotie!" Als ze daarmee bedoelen dat aan ondernemen geen ratio te pas komt dan hebben ze het goed mis.

Dan zijn alle notarissen vast ondernemers!

Op dit moment is er veel emotie in het notariaat. Verwacht hier geen analyse van de oorzaken: die zijn u genoeglijk bekend. Maar u krijgt wel een bescheiden observatie van 'de zijlijn': de meest ondernemende notarissen hebben weinig redenen om emotioneel te zijn. Waarom? Omdat zij vanuit bedrijfskundig perspectief naar hun organisatie en omgeving zijn blijven kijken. En zo - op bedrijfseconomisch verantwoorde wijze - zelfs in deze moeilijke tijden kwaliteit kunnen blijven leveren.

Bent u nieuwsgierig naar de stappen die u kunt nemen om notarisondernemer te worden? Maak dan een afspraak voor een oriënterend en vrijblijvend kennismakingsgesprek met de heer J.C. van Antwerpen RA.

Van Antwerpen Accountancy verricht advieswerkzaamheden en alle voor het notariaat van belang zijnde accountancy werkzaamheden zoals administraties en jaarrekeningen. Wij werken uitsluitend voor het notariaat en door onze jarenlange ervaring weten wij precies wat er binnen het notariaat leeft.

van Antwerpen Accountancy
Papendrecht, 078-6449911, www.notarisaccountant.nl

**VOX ET
LINGUA**

Vertalingen (gewaarmerkt)

Da Costakade 8-huis
1052 SJ Amsterdam

Mobiel 06-20004823
Telefoon 020-6167821
E-mail vox@euronet.nl
Internet www.voxetlingua.nl

VOX ET LINGUA |

**Je verhuiskaartje
kun je maar
beter mailen.**

Binnen 5 minuten je huis verkocht.

Eerste Amsterdamse Onroerend Goed Veiling
Het veilinghuis dat meer biedt.

mva.nl/veiling

Nieuwe modellen KNB

De KNB stelt via NotarisNet twee flex-bv-modellen ter beschikking. Eén model is een zeer eenvoudige bv waarbij wordt uitgegaan van een enig aandeelhouder die tevens bestuurder is. Het andere model is uitgebreider, voorziet in de mogelijkheid van meer aandeelhouders en bestuurders, en biedt een aantal keuzemogelijkheden.

GOED UITGANGSPUNT

Flex-bv-modellen bieden een goed uitgangspunt, maar daarmee kan niet worden volstaan, aangezien veel meer mogelijk is dan in een model is te vatten. De flex-bv vraagt om een kundig, creatief en flexibel notariaat.

de akte te denken', zegt Quist. 'Er kan straks heel veel, en dat is niet allemaal in een model te vatten. Dus de notaris moet veel creatiever worden – die combinatie ligt niet per se voor de hand.'

Het bedrijfsleven is met

een proactieve opstelling van het notariaat gediend.

En dat mag, sterker dat moet ook wat kosten, vindt Quist.

'De inrichting van een flex-bv is maatwerk, en maatwerk kost nu eenmaal tijd, en tijd is geld. Wat je ziet, is dat

notarissen in het land elkaar kapot concurreren op prijs, in plaats van op aandacht en kundigheid. Ze trekken een model uit de kast en zeggen: "Alstublieft, dit moet het dan maar zijn." Natuurlijk, we hebben prima modellen – ik heb ze zelf mede gemaakt. Maar op die manier hol je je eigen rol wel uit. Want dan gaan de accountant, de advocaat of de estate planner het voor ons doen. Dan missen we weer de boot en dat is al te vaak gebeurd. Dat moeten we nu echt vermijden. *Noblesse oblige*. We zijn het aan de cliënt, maar ook aan onszelf verplicht.' ■

Bepaalt het lot uw bedrijfsvorm?

Op 2 juli 2012 start de KNB de ondernemerscampagne 'Bepaalt het lot uw bedrijfsvorm?'. Doel van de campagne is ondernemers attent te maken op hun situatie. Past de gekozen rechtsvorm die jaren geleden is gekozen nog wel bij de huidige situatie? Een wijziging in de zeggenschap of een toekomstige overdracht kan immers een reden zijn om de gemaakte afspraken nog eens goed te bekijken. Het kan in sommige gevallen gunstig zijn over te stappen naar een andere rechtsvorm. Daarnaast worden ook privéomstandigheden meegenomen die hierop van invloed zijn. Aanleiding voor deze campagne is de invoering van de Wet vereenvoudiging en flexibilisering van het bv-recht per 1 oktober 2012.

DOEL EN BOODSCHAP

De campagne richt zich met name op ondernemers uit het mkb, zowel startende bedrijven als gevestigde ondernemers. Onderliggende boodschap in deze campagne is de toegevoegde waarde van de notaris voor ondernemers. Een notaris is onafhankelijk en betreft zowel de privé situatie als de veranderende wettelijke en fiscale regels bij zijn advies over de rechtszekerheid.

WEBSITE

Centraal middel in deze campagne is de website mijnbedrijfsvorm.nl met een online test, waarbij ondernemers in drie minuten kunnen nagaan wat voor hen de belangrijkste aandachtspunten zijn. Daarnaast bevat de website twee praktijkverhalen van ondernemers en de tip van

hun notaris in hun situatie, en veel gestelde vragen.

SERVICE VOOR NOTARISKANTOREN

De website bevat een eigen campagnepagina voor de notariskantoren. Hier vindt u vanaf 2 juli een poster in twee varianten en de online test die u ook op uw kantoorwebsite kunt plaatsen. U hebt de mogelijkheid de adviestekst van de test voorzien van uw persoonlijke kantoorgegevens over te nemen, zodat (potentiële) cliënten direct contact met u kunnen opnemen.

Voor vragen over de campagne en brochure kunt u terecht bij de afdeling Communicatie van de KNB, Annelies van der Laan, telefoon 070 3307169 (a.vanderlaan@knb.nl)

In de maanden juli en augustus heeft een groot deel van ondernemend Nederland te maken met een zomerdip. Het is komkommertijd bij kranten en omroepen, bij bedrijven zijn minder

mensen te bereiken en de politiek is met reces. Maar hoe zit het met notariskantoren? Er wordt wel eens gezegd dat die geen zomerdip kennen. Is dat waar?

‘Een zomerdip, die is er wel. Maar die wordt bij ons voorafgegaan door een zomerdrukke. Veel mensen beseffen voordat ze met vakantie gaan dat ze hun testament moeten aanpassen of een voogdijregeling moeten opstellen. Want wat als er op vakantie iets met hen gebeurt? Daarnaast zie je ook steeds meer dat mensen nadenken over de gevolgen van een eventueel ongeluk waarbij het hele gezin is betrokken. Wat gebeurt er dan met de bezittingen? Die wil men vaak verdelen over beide families. Maar de zomermaanden zelf zijn altijd rustiger en het klantbezoek neemt zeker af juli en

augustus. Nu hebben wij op kantoor dan ook een geringe bezetting, omdat personeelsleden er zelf ook even tussenuit gaan. Dit betekent dat de overige medewerkers het dan wel druk hebben. Zij moeten de werkzaamheden van collega's overnemen. De rustige periode ligt meer rond januari en februari. December is daarentegen juist een hele drukke maand.’

Stelling:

‘Zomerdip?’

Dat begrip
kennen
notariskantoren
niet’

NEUTRAAL

Jelger de Kroon,
notaris bij Duret de
Kroon Notarissen

ONEENS

Jutta Wolf, notaris bij
notariskantoor Ad Acta

‘Zomerdip, winterdip, er zijn tegenwoordig geregeld dippen. En dat in maanden waarin je het niet zou verwachten. Zo was het vroeger in november en december enorm druk, maar eind 2010 en 2011 viel dit helaas mee. Het waren normale maanden, niet drukker dan de rest van het jaar. En in januari nam het aantal klanten opeens juist wel toe. Terwijl dat traditioneel een maand met een dip is. Er is tegenwoordig dus geen pijn op te trekken. Maar een zomerdip kennen notariskantoren wel degelijk. Mensen gaan met vakantie, bedrijven liggen stil waardoor er weinig of minder werk in de vennootschapspraktijk

is en ook in de onroerendgoedsector is het rustiger. Wel is het meestal wat drukker bij de familiepraktijk, omdat er *last minutes* nodig zijn bij testamenten. Of voogdijbepalingen bij vakantiegangers die zaken nog even snel geregeld willen hebben terwijl ze deze kwesties al heel lang voor zich uit hebben geschoven. Ikzelf werk trouwens wel de hele zomer door. Ik ben al jaren niet met vakantie geweest. Volgend jaar hoop ik mijn kandidaat-notaris als waarnemer aan te kunnen wijzen. Misschien dat ik dan wel een keer vrij neem en van de zomerdip kan genieten.’

EENS

*Mathijs Tacken,
notaris bij Notariskantoor
Van Wijk, Gorsira en Tacken*

‘Een echte zomerdip zoals andere branches die meemaken, kennen wij niet. In de zomer gaat de telefoon minder vaak, maar hebben we ook veel minder mensen op kantoor. De meeste collega’s hebben kinderen en moeten daarom in de maanden juli en augustus op vakantie. Dat betekent dat de achterblijvers er een tandje bij moeten zetten. De zomerhectiek, noem ik het. Je bent toch een beetje aan het stressen met de mensen die er nog zijn. Klanten begrijpen dan ook wel dat ze soms

wat langer moeten wachten. Het is beter voor het kantoor als de vakantieperiode weer voorbij is. Overigens kun je er tegenwoordig geen pijn meer op trekken. Het is hollen of stilstaan. Het ene jaar is het in januari rustig, het andere jaar druk. We hebben de agenda voor de maand juli vol staan, maar wat augustus ons gaat brengen, weten we nog niet. Speciale acties houden we ook niet in de zomer. Die bewaren we tot september. Dan is de rust op kantoor weer terug.’

‘Gedurende de zomermaanden gaat half Nederland met vakantie, waardoor het lijkt dat we “even” dicht zijn. Niets is minder waar. De doorsnee Nederlander gaat slechts twee weken met vakantie. Alleen gaan we niet allemaal tegelijk waardoor de komkommertijd lijkt aangebroken. Zakelijk blijven de bedrijven gewoon open en de klanten worden gewoon bediend. Mocht het zo zijn dat de werkdruk wat laag is, dan kan men die relatieve zomerrust gebruiken om na te denken over de toekomst. Voor notarissen geldt dit precies hetzelfde. Zij hebben echter een ander probleem. Hun “dip” gaat verder dan de zomer en is al begonnen toen de prijzen werden losgelaten. Hun “dip” kreeg

een extra opduvel toen de bouwmarkt instortte en de huizenmarkt muurvast kwam te zitten. Daarenboven worstelt de notaris met een vakmatige dip. Door opleiding en marktpositie heeft de notaris nooit als ondernemer hoeven te denken en te werken. Nu de markt vrij is en notarissenklanten mondiger zijn geworden, zal de notaris daarop een antwoord moeten zien te vinden. Ondernemerschap is daar het toverwoord voor. Notarissen, ga eens in de schoenen van uw klanten staan en probeer na te denken over de behoeften van uw relaties. Dat geeft geheel nieuwe inzichten en het biedt perspectief. Zoals Mahatma Gandhi eens zei: “Als je de strijd aangaat, groeit je moed. Als je aarzelt, groeit je vrees.”

EENS

*Wim de Vries,
eigenaar van Het Stratégem,
adviesbureau voor Identiteit
en Kansenmanagement*

Opmars van de app

Geen ontkomen meer aan

De smartphone, en in zijn kielzog de app, is aan een opmars bezig. Sommigen voorspellen dat de app het einde van internet inluidt. De eerste notaris-apps zijn al enige tijd actief. Wat is de gedachte erachter en hoe succesvol zijn ze?

TEKST Peter Steeman | BEELD Roel Ottow

Een app voor een notariskantoor is niet zo ver gezocht, vindt directeur Dennis Oosting van Hardworks. Deze app-ontwikkelaar en websitebouwer uit Enschede ontwikkelde de Notaris App en de App Notaristips.nl. 'De manier waarop mensen informatie zoeken, verandert. Ze pakken tegenwoordig hun smartphone en downloaden een app. Dan gaat het niet alleen om spelletjes of WhatsApp. Als ik op de hoogte wil blijven van het regionale nieuws, ga ik niet naar de website van RTV Oost, maar hun app gebruik ik wel. Die lees ik als ik bij de bushalte op de bus zit te wachten. Voor een fiscaal juristenkantoor hebben we een aangifte inkomstenbelasting-app ontwikkeld, die werd in een halfjaar 25.000 keer gedownload. Die app geeft alle informatie over de aangifte, maar verwijst ook naar de fiscaal jurist. Voor notarissen leent die aanpak zich ook. Als je in een app duidelijk uitlegt wat je als notaris doet, wordt een gebruiker nieuwsgierig naar de afzender. Geef gerust zo veel mogelijk informatie. Ze gaan het toch niet zelf doen.'

PROMOTIEMIDDEL

Wat voegt een app toe aan de notaris die al blogt en twittert? 'Het is innovatief en daardoor een prima promotiemiddel. Je kunt klanten via de mail attenderen op de eigen app. Je kunt in een app gebruikmaken van zogenaamde *push notifications*. Als iemand je app heeft gedownload en er toestemming voor geeft, wordt de klant actief geattendeerd op berichten die voor hem van belang zijn. Eenmaal gedownload, is het ook een vorm van branding. Je logo als notariskantoor staat in de

smartphone van je klant. Je kan zien hoe vaak hij wordt gebruikt. Voorwaarde is natuurlijk wel dat je regelmatig artikelen schrijft voor de app. Een app is als een krant. Zonder content ben je er snel op uitgekeken.'

GELD WAARD

De Notaris App werd het afgelopen halfjaar 750 keer gedownload. Kandidaat-notaris Eline Koers van Basisnotarissen.nl is tevreden met het resultaat. 'Met het concept Basisnotarissen.nl willen we graag een jonge generatie aanspreken. Om die reden bieden we klanten bijvoorbeeld de mogelijkheid om via *video conferencing* een situatie te bespreken en kunnen ze hun dossier online inzien. Iedere klant krijgt een inlogcode waarmee hij de status van een dossier kan zien. Wanneer er iets wijzigt, krijgt hij een sms. Het is de bedoeling dat die functionaliteit ook in de Notaris App wordt opgenomen, maar daar hebben we nog geen tijd voor gehad. We wilden vooral graag die naam Notaris App

Wat is een app?

Een app is meer dan gewoon internet via een smartphone. De combinatie van een camera, GPS, kompas en bewegingssensor in een mobiele telefoon opent een wereld aan mogelijkheden. Van een razend populair spelletje als *Angry Birds* (meer dan een miljard keer gedownload) waarbij met vogels naar varkens wordt geschoten tot een geavanceerde app als Layar waarbij je de smartphone als camera gebruikt en – afhankelijk van de categorie die je kiest – in het scherm direct extra informatie krijgt over je omgeving.

als eerste hebben. Op dit moment geeft de Notaris App vooral algemene informatie over het notariaat. Dat is een bewuste keuze. Informatie over onze vestigingen vind je op de website. Daar zie je ook hoe het bedrijf werkt. Een app leent zich daar niet voor.' Daar is Wim Gaalman, gepensioneerd notaris, het niet mee eens. Hij startte vorig jaar de website Notaristips.nl waarin hij schrijft over notariële zaken. De App Notaristips.nl volgde kort daarna. Hij ziet de app als het ideale instrument om de notaris een gezicht te geven. Zijn eigen app werd in het afgelopen halfjaar duizend keer gedownload. 'Echt reclame heb ik er niet voor gemaakt en het is op dit moment nog vooral een tekst-app. Er zouden veel meer notarissen met apps aan de slag moeten gaan. Nu breekt de tijd aan om via apps te laten zien waarom de notaris zijn geld waard is. Jongeren lezen niet meer. Als je op YouTube "notaris" intikt, krijg je heel weinig te zien. Ja, een satirisch filmpje van Koefnoen over een echtpaar dat de notaris bezoekt. Het is grappig, maar het onderstreept vooral ook hoe de gemiddelde Nederlander over de notaris denkt. Stoffig, ouderwets. Met apps kun je als notaris dat beeld corrigeren. Jongeren zitten de hele dag op de smartphone. We moeten zelf filmpjes maken. Niet om te vertellen hoe goed je bent, maar waarom je goed bent in wat je doet. Als mensen een tweede hypotheek afsluiten of een testament nodig hebben, willen ze weten waarom dat een bepaald bedrag kost. Onderwerpen zijn er genoeg: de flex-bv, het tweetrapstestament, de uitsluitingsclausule. Deze tijd is heel interessant. Het biedt kansen die we als notariaat moeten aangrijpen.'

OUT OF THE BOX

Een app lijkt een logisch vervolg voor een notariskantoor dat zich al bezighoudt met social media. Maar niet iedereen is van plan

‘Een app is als een krant. Zonder content ben je er snel op uitgekeken’

de daad direct bij het woord te voegen. ‘De columns van onze notaris in het huis-aan-huisblad worden nog steeds goed gelezen’, reageert Stefanie Emming, klerk bij notaris-kantoor Houwing Van Beek. ‘Natuurlijk moet je met je tijd meegaan. We zijn actief op LinkedIn en Twitter en bloggen op onze website, maar een app laten bouwen, is voor ons nog een brug te ver. Ik denk dat de kosten op dit moment nog de baten overschrijden, maar we sluiten het voor de toekomst zeker niet uit.’

‘De beslissing om een app te ontwikkelen, is vooral een vorm van *out of the box*-denken’, vindt Jeroen Zweers, manager ICT bij Dirkzwager advocaten en notarissen. ‘Ongeveer tweeënhalf jaar geleden kwamen we erachter dat er nog geen app voor juridische dienstverleners was. We waren al heel actief met blogs waarin we onze specialistische kennis met klanten deelden. Dat doen we in de vorm

van kennispagina’s. Die structuur leent zich ook heel goed voor een app. We hadden geen hooggespannen verwachtingen. De app hebben wij bij Dirkzwager zelf ontwikkeld zonder externe expertise. De lancering van de app hebben wij vrij intensief ingezet. De verwachting was dat het programma zo’n 600 keer zou worden gedownload, maar inmiddels staat de teller op 14.000! We hadden vooraf nooit gedacht dat deze wijze van informatieverstrekking zo populair zou zijn bij onze doelgroep. Het is geen “*Angry Birds*”, maar voor een dergelijke app heel veel!’

Smartphone in Nederland

- 52 procent van alle Nederlanders heeft een smartphone.
- 26 procent van alle smartphones is een iPhone.
- Op een gemiddelde iPhone staan 29 apps.
- Op de gemiddelde smartphone staan 15 apps. 61 procent heeft er maximaal 10.
- 66 procent van de smartphonebezitters gebruikt hem alleen voor privédoel-einden, 3 procent alleen zakelijk en 31 procent zowel voor zakelijk als privé. (bron: Intomart GfK juni 2011 en Telecompaper)

OUDERWETS

Met een productie van achthonderd artikelen per jaar is voor Dirkzwager de manier waarop informatie de lezer bereikt essentieel. ‘Alleen bloggen is ouderwets. Een nieuwsbrief geeft heel generieke informatie. Je wilt profiel-gestuurde informatie bieden. Daar past een app heel goed bij. Sommige notarissen hebben een app die niets meer is dan een corporate brochure. Onze Kennis App geeft steeds nieuwe informatie. We kijken ook naar uitbreiding van de mogelijkheden zoals het creëren van een community onder een artikel. Op die manier kunnen klanten en studenten reageren op een artikel dat ze via hun app lezen.’

IMAGO

Wat levert het op? ‘De hele crossmediale strategie levert publiciteit, goodwill en zelfs extra omzet op. Inmiddels heeft de Kennis App een belangrijke centrale positie ingenomen in ons mediamiddelenplan en de merklading van Dirkzwager’, aldus Zweers. ‘Een app geeft ons een heel modern imago. Dat onderscheid is waardevol. Niet alleen naar klanten, maar ook omdat het je als werkgever onder de aandacht brengt van veelbelovende studenten. We hebben inmiddels prijzen gewonnen voor de innovatieve manier waarop we kennis delen met klanten. Ook voor een klein notaris-kantoor is een app een goede manier om je te onderscheiden. Maar dan moet je wel een verhaal hebben. Je moet iets bieden. Als je alleen een app bouwt om mee te doen, wordt het moeilijk.’ ■

Ik ga op reis en neem mee...

Met de vakantie voor de deur, is het ook tijd om te bepalen welk boek er mee op vakantie gaat. Wordt het een spannende detective, meeslepende roman of waar-gebeurd verhaal? Zes (kandidaat-)notarissen vertellen welk boek er in de koffer gaat en waarom.

Kameraad Baron, Jaap Scholten

'Deze zomer gaat *Kameraad Baron* van Jaap Scholten mee op vakantie. Het boek gaat over hoe het met de Oost-Europese adel is vergaan na de Tweede Wereldoorlog. Ik heb al meerdere boeken van Jaap Scholten gelezen en ze blijven mij boeien. Hij woont in Hongarije, is getrouwd met een Hongaarse adellijke dame en schrijft over zijn ervaringen in Oost-Europa. Ik ken hem van zijn columns in *NRC Handelsblad* en eerdere boeken, zoals *De wet van Sprengler*. Hij heeft ook een televisieserie gemaakt voor de VPRO, genaamd "Oostwaarts", waarin hij door Oost-Europa reisde en historische plekken opzocht. Ik ben erg benieuwd

naar dit boek. Ik lees eigenlijk alleen op vakantie. De rest van het jaar neem ik vooral kranten en vakliteratuur door. Maar de boeken die ik op reis meeneem, gaan dan ook overal mee naar toe: het strand, een terrasje, een wandeling. Elk pauzemoment haal ik hem uit de tas. Soms tot ergernis van mijn vrouw en kinderen die minder lezen. Dit is trouwens niet het enige boek dat meegaat. Voordat ik met vakantie ga, breng ik altijd een bezoek aan mijn moeder. Zij heeft een hele bibliotheek aan boeken thuis. Ik neem dan ook altijd een hele doos mee. Ik heb één keer gehad dat mijn leesvoer op was voordat de reis voorbij was. Dat gaat mij niet nog eens gebeuren.'

Guido van der Brug,
notaris bij Bolscher Van
der Brug Huzink Notarissen in Amersfoort

Djonie Spreewers,
kandidaat-notaris bij
KraGd Notariaat in
Den Haag

Neelie Kroes. Hoe een Rotterdams meisje de machtigste vrouw van Europa werd, Stan de Jong en Koen Voskuil

'*Plankgas Neelie, Nikkelen Neelie, Steely Neelie*. Dat Neelie Kroes als Europees commissaris voor mededinging de machtigste vrouw van Europa genoemd werd, was mij wel bekend. Maar echt indruk heeft Kroes op mij gemaakt als hoofdspreker van het Miljoenenontbijt, afgelopen najaar. Tijdens haar speech ging zij in op de financieel-economische positie van Europa en Nederland en stond ze stil bij het grote belang van krachtig leiderschap en de rol van de vrouw daarin. Na haar fantastische speech ben ik echt fan van Neelie geworden. Met stijl, klasse en een beetje humor wist zij haar visie en ideologie over te brengen. Haar indrukwekkende carrière heeft ze weten op te

bouwen door hard werken en veel doorzettingsvermogen. Reden genoeg om deze zomer het boek *Neelie Kroes. Hoe een Rotterdams meisje de machtigste vrouw van Europa werd* erbij te pakken. Ik vind lezen heerlijk, maar omdat ik op kantoor de hele dag al veel aan het lezen ben, merk ik dat boeken blijven liggen en ik ter ontspanning me liever verlies in een goede film. Boeken spaar ik gedurende het jaar op en lees ik in de vakantie. Maar dan lees ik ook echt de hele dag door. Meters maken, schade inhalen. Deze zomer ga ik lezen hoe een Rotterdams meisje de machtigste vrouw van Europa werd. En, dromen mag toch? Waarom zou er in 2050 niet een boek kunnen uitkomen met de ondertitel: hoe een Gronings meisje de machtigste vrouw van de wereld werd?'

Serie van Ilja Gort

'Niet één boek, maar een serie boeken wil ik tijdens de zomervakantie lezen, namelijk die van Ilja Gort. Hij is een Nederlandse schrijver, componist en wijnboer die afwisselend in Frankrijk en Nederland woont. In 1994 kocht hij in Frankrijk een *chateau* met een oppervlakte van 15 hectare aan wijngaarden en is toen zeer succesvol wijn gaan maken. Ilja Gort heeft een aantal boeken geschreven over zijn wijnavonturen, en deze serie ben ik van plan te gaan lezen tijdens mijn vakantie in – hoe kan het anders – Zuid Frankrijk. Als francofiel en als notaris met een specialisatie op het gebied van Frans (erf)recht heb ik een bijzondere interesse in biografieën van mensen die hun (Franse) droom achterna gaan, ongeacht de uitkomst daarvan. Ik heb

daar enorm veel bewondering voor. Ook de beschrijvingen van het dagelijkse Franse leven en de Franse mentaliteit (morgen is er ook weer een dag) zijn voor mij een bron van herkenning. Sinds we zelf in het bezit zijn van een huis in Frankrijk, worden we dagelijks geconfronteerd met de Franse 'joie de vivre'. De serie van Ilja Gort heb ik inmiddels gedownload op mijn e-reader. Een echt boek kan de e-reader nooit vervangen, maar het geeft wel de mogelijkheid om veel boeken mee te nemen zonder extra gewicht en ruimte in de koffer. Ik kan me al helemaal verheugen om me straks in de Franse zon, aan het zwembad met een goed glas – uiteraard Franse – wijn onder te dompelen in de Franse wijncultuur. *Bonnes vacances!*

Monique Rombouts,
notaris bij van Gogh
notarissen & adviseurs
in Zundert

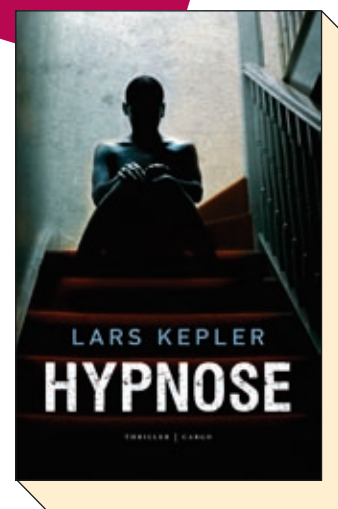

Ed Engelen, notaris
bij Notariaat Engelen
in Smilde

Hypnose, Lars Kepler

'Deze zomer ga ik beginnen aan een reeks boeken van Lars Kepler, een schrijver uit Zweden die eigenlijk niet bestaat. In het echt is het namelijk een echtpaar, dat, net zoals Nicky French, samen de boeken schrijft. In *Hypnose* draait het om een arts die gespecialiseerd is in de behandeling van acute traumapatiënten. Hij hypnotiseert een zwaargewonde jongen die in een huis is gevonden waar zijn zusje en moeder zijn vermoord. Op die manier wil hij erachter komen wat er is gebeurd. Die hypnose wordt hem niet in dank afgenomen. Een spannend verhaal. Ook de boeken *Contract* en *Getuige* van Kepler gaan mee in de koffer.

Ik heb wel iets met Scandinavische schrijvers. Zij weten een bepaalde sfeer neer te zetten die ik prettig vind. Een nuchtere, droge sfeer die zeer herkenbaar is. Zo heb ik ook de boeken van Stieg Larsson gelezen. Die vond ik prachtig. Ik lees elke dag in bed een hoofdstuk. Op vakantie kun je mij zo'n beetje de hele dag met een boek in de hand vinden. Zodra de kinderen in het zwembad liggen, lezen mijn vrouw en ik. Het liefst in het zonnetje, met een hapje en een borreltje erbij. Hopelijk hebben we dit jaar op de camping in de omgeving van Ommen mooi weer.'

Adam Elzinga, notaris
bij Notariskantoor
Adam Elzinga in Assen

De Afstamming, Almar Otten

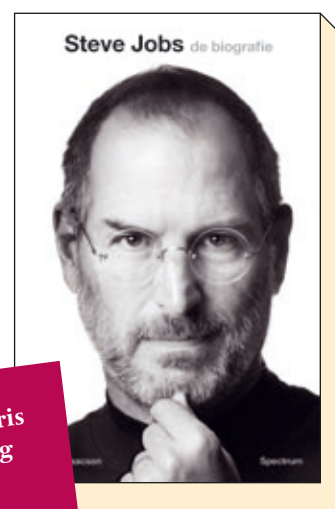
'Ik houd van spannende fictieve boeken. Waargebeurde verhalen vind ik minder vermakelijk. Het mag lekker onrealistisch wat mij betreft. Vandaar dat ik voor Vaderdag *De Afstamming* van de Nederlandse schrijver Almar Otten heb gekregen. Hij wordt vergeleken met Dan Brown, bekend van *De Da Vinci Code*. Het is een mysterieus boek met een historisch tintje. Het gaat over een historica die haar vriend, een archeoloog, iets in de kelder ziet in metselen en kort daarna overlijdt hij bij een auto-ongeluk. Zij wil de waarheid achterhalen en raakt verstrengeld in een spannende

ontdekking die de Nederlandse geschiedenis op de kop moet zetten. Zoals ik al zei, ik heb het boek met Vaderdag gekregen. Maar tot nu toe zijn er weinig leesmomenten geweest. Met drie jonge kinderen is het altijd druk in huis. Mijn vrouw – die fiscaal juriste is – vindt vaak nog wel eens de tijd om een goed boek te verslinden, maar ik wil ook nog wel eens domweg de televisie aandrukken en dan komt er niets van lezen. Behalve in bed. In de slaapkamer brandt de beeldbuis eigenlijk nooit. Dan is het vaak leestijd.'

Steve Jobs de biografie, Walter Isaacson

'Met drie jonge kinderen en een eigen kantoor kom ik helaas niet heel vaak aan lezen toe, maar in de zomervakantie probeer ik toch een aantal boeken door te nemen. Ik heb er nu drie klaarliggen om mee naar Portugal te nemen. Eén daarvan is de biografie van Steve Jobs, die in oktober overleden baas van Apple. Schrijver Walter Isaacson heeft de afgelopen drie jaar exclusieve en unieke gesprekken gevoerd met hem, zijn familie en zijn vrienden. Dit om een compleet beeld van de mens achter Steve Jobs te krijgen. De schrijver heeft ook gesproken met collega's bij Apple en met zijn concurrenten. Hierdoor krijg je ook een beeld van de zakenman. Het is het levensverhaal van een

ongelooflijke hork die één van de grootste technologievisionairs van de afgelopen decennia werd. Zelf ben ik een grote fan van de Apple-producten. Het begon een jaar of vier geleden met een iPod mp3-speler. Inmiddels heb ik ook een Apple-computer, een iPhone en een iPad. Apple is gebruiksvriendelijk, je kunt er alles mee en het ziet er mooi uit. Ik heb bewondering voor wat Jobs allemaal heeft ontwikkeld. Misschien was hij wel een vreselijke baas, maar hij had een duidelijk doel én dat heeft hij behaald.'

Susan van Sprang, notaris
bij De Kerf & Van Sprang
notarissen in Tilburg

Nu ook automatisch naar gegevens 'vissen' met assyst

Opnieuw heeft Devoon een nieuwe tijdbesparende functionaliteit aan haar softwarepakket assyst toegevoegd. Na de mogelijkheid tot automatische inzage en controle van het huwelijksgoederenregister, is Devoon er nu ook, als eerste partij, in geslaagd om de verplichte inzage in het Verificatie Identificatie Systeem (VIS) geheel geautomatiseerd te laten verlopen. Het voordeel is duidelijk: een flinke tijdbesparing en foutloze overname van gegevens.

Uw processen meester met assyst

Met assyst automatiseert u alle voorkomende processen binnen uw notariskantoor. Van dossieradministratie en het genereren van akten tot urenregistratie en agendabeheer. Het grootste concurrerende voordeel ten opzichte van andere softwarepakketten is de gebruiksvriendelijkheid van assyst. Als eindgebruiker staat u centraal doordat de werking van de software volledig is afgestemd op de processen en werkzaamheden van een notariskantoor. Het resultaat is dat iedere notarieel medewerker, die overweg kan met een browser, binnen een dag zijn weg vindt in assyst.

Automatische controles

Volledig geïntegreerd in assyst kunt u vrijwel alle (verplichte) inzagen en recherches geheel automatisch

uit laten voeren en de resultaten direct in het digitaal dossier verwerken. Inmiddels is de lijst van mogelijkheden binnen assyst voor geautomatiseerde bevraging en controles indrukwekkend te noemen. Een kleine greep: huwelijksgoederenregister, het register schuldsanering het insolventie- en curatelerregister en sinds kort dus ook het Verificatie Identificatie Systeem.

Voor en door gebruikers

assyst is ontwikkeld in nauwe samenwerking met het notariaat en wordt continu doorontwikkeld. Efficiënt, foutloos en plezierig werken. Dát is het doel. Input van gebruikers leidt hierbij tot vernieuwde, betere versies van de software. Op deze manier blijft Devoon met assyst voorop lopen en goed aansluiten op de notariële praktijk.

De Lexxyn Groep: ICT voor de juridische praktijk

Devoon maakt onderdeel uit van de Lexxyn Groep: een samenwerking tussen bedrijven gespecialiseerd in ICT-dienstverlening voor de juridische markt: de advocatuur, het notariaat en de deurwaarderspraktijk. Zij leveren procesondersteunende ICT-diensten, zoals kantoorautomatisering, cloud computing, webdiensten en telecommunicatie én speciaal voor advocaten, notarissen en deurwaarders ontwikkelde enterprise software. De gebundelde ervaring van de deelnemers maakt de Lexxyn Groep tot een interessante partner voor kleine, middelgrote én grote ondernemingen in de juridische sector. Bij Lexxyn vinden zij één aanspreekpunt voor alle benodigde ICT-diensten.

ICT VOOR DE JURIDISCHE PRAKTIJK
LEXSYN
GROEP

devoon

Reeuwijkse Poort 305a, 2811 NV Reeuwijk
0182 399994
www.devoon.nl

Rob Gallas, notaris te 's-Gravenhage:

'Dit aardige schilderijtje, getiteld "Bij de notaris", heb ik in november 2005 gekocht op de "Halfjaarlijkse Kunst- en Antiekveiling" in het Venduehuis der Notarissen te 's-Gravenhage. Het is van de hand van Menno Simon Jacobus van Meeteren Brouwer, die leefde van 1882 tot 1974. Het schilderij verbeeldt een vermoedelijk vooroorlogse Rijswijkse notaris, die zijn bejaarde cliënt aanwijst waar de akte getekend

moet worden. Na zijn opleiding aan de Rijks-academie voor beeldende kunsten in Amsterdam werkte Van Meeteren Brouwer onder meer twaalf jaar als kunstschilder, tekenaar en illustrator in Medan, in het voormalig Nederlands Indië. Daarna vestigde hij zich in Rijswijk. Hij is bekend om zijn kinderboekillustraties, schoolplaten, schoolboek-illustraties, maar vooral door zijn talrijke portretten, landschappen en tekeningen

van het Indische leven. Het schilderij spreekt mij enorm aan door z'n sfeer-tekening en details: de grijzende notaris met zijn opstaande boord, brilletje en zegelring, de (wet)-boeken, de asbak met sigaar, het bijzettafeltje met dossiers, het over de tafel gebogen kalende oude mannetje en het dametje dat – fraai gemutst, de jas met bontkraag nog aan, met in haar hand de hoed van de man, haar tas op schoot en de paraplu tegen de stoel aan – dit bijna

sacrale moment van passeren, mooi uitgelicht met een heldere lamp op de achtergrond, gadeslaat. Een intieme herinnering aan een lang vervlogen tijd!'

.....
Hebt u ook een beeld, schilderij of ander bijzonder voorwerp dat te maken heeft met het notariaat, mail dan naar nm@knb.nl.
 .....

Carrière & sport

‘Een hectisch schema’

Sommige kandidaat-notarissen doen aan dubbele topsport. Naast hun werk zijn zij in hun vrije uurtjes te vinden op het sportveld of op de weg. Een portret van twee kandidaat-notarissen die hun veeleisende carrière op kantoor combineren met topsport in hun vrije tijd.

TEKST Jeanine Laudy | FOTO'S Truus van Gog

Wie zich waarnemingsbevoegd kandidaat-notaris mag noemen heeft al een lange loopbaan afgelegd: een specialistische rechtenstudie, een beroepsopleiding en minstens drie jaar werkervaring. Sommigen willen zo snel mogelijk de weg naar het notarierschapsafwerkstuk, anderen vinden het prima om jaren als waarnemingsbevoegd kandidaat-notaris te werken. En er zijn er die hun veeleisende carrière op kantoor combineren met topsport in hun vrije tijd. Hoe doen zij dit?

Oswald Mattheussens (31) is kandidaat-notaris bij TeekensKarstens advocaten notarissen in Leiden. Daarnaast hockeyt hij bij de Heren 1 van Klein Zwitserland. Tot voor kort zat deze Haagse hockeyclub nog in de hoofdklasse, momenteel spelen ze een klasse lager, in de overgangsklasse. Dat betekent echter nog steeds dat hij veel van zijn vrije tijd besteedt op het hockeyveld. ‘Als je in de hoofdklasse

speelt, train je vijf dagdelen per week. Bij Klein Zwitserland was dat dinsdagmiddag en -avond, donderdagmiddag en -avond, en vrijdagavond. En dan heb je nog de wedstrijden in het weekend. Sinds we in de overgangsklasse zitten, trainen we nog op dinsdag-, donderdag- en vrijdagavond. En natuurlijk nog steeds de wedstrijden in het weekend. Dus je hebt eigenlijk maar twee doordeweekse avonden voor jezelf. Je moet er daarom wel echt wat voor over hebben’, vertelt Oswald tijdens een kop koffie bij Starbucks op Leiden Centraal Station. Ook dit gesprek past net in het drukke schema van de jonge kandidaat-notaris. Hij zit nog in zijn nette pak, want hij komt net van kantoor. Maar dat moet snel worden omgewisseld voor het hockeytenue – het is immers vrijdag dus vanavond wordt er getraind.

SEMI-PROFSPORT

De voornaamste reden dat hij dit hectische schema volhoudt, is omdat hij ontzettend veel plezier heeft in zijn sport. ‘Je moet het echt leuk vinden. En ik geniet er nog steeds heel erg

van als ik op het hockeyveld sta. Momenteel ben ik nog jong genoeg om mijn sport op hoog niveau te kunnen uitoefenen, dus dat wil ik zo lang mogelijk volhouden. Ik zal daarom voorlopig ook geen notaris worden, daar heb ik nog tijd genoeg voor als ik niet meer hockey.’ Oswald hockeyde al bij Klein Zwitserland toen de Heren 1 nog in de hoofdklasse zaten, maar hij heeft de liefde voor hockey in zijn tienerjaren gedeeld met die voor tennis. Op zijn twaalfde koos hij er zelfs voor om zich alleen nog maar op tennis te richten. Daarmee was hij best succesvol, maar hij miste hockey meer dan hij had verwacht. Dus op zijn zestiende stapte hij over op een hockey-carrière. Een profcarrière als hockeyer heeft er nooit ingezet, zoals dat eigenlijk voor de meeste hockeyspelers geldt. ‘Hockey is een semi-profsport. Alleen de internationale top kan er van leven. Het was voor mij nooit de vraag of ik dat zou proberen te bereiken. Mijn opa en oom waren notaris en ik wist al vroeg dat ik ook dat beroep wilde gaan doen. Ik ben blij dat ik het kan combineren’.

SAMENWERKEN

Die combinatie werpt ook zijn vruchten af, want er zijn dingen uit de sport die Oswald kan gebruiken in zijn baan en andersom.

‘Je moet er wel echt wat voor over hebben’

‘Zowel als kandidaat-notaris als bij hockey ben je in feite dienstbaar bezig. In beide gevallen moet je zo snel en efficiënt mogelijk een opdracht afmaken. Als notaris is dat een akte opstellen, als sporter een wedstrijd winnen. Je moet dus kunnen presteren onder druk. Je hebt daarnaast ook te maken met samenwerking. Een akte kun je alleen opstellen als je met je cliënt samenwerkt, een wedstrijd kun je alleen winnen samen met je ploeggenoten. Wat dat betreft lijken mijn werk en hockey dus wel op elkaar.’

HISTORIE

Op de vraag of hij ooit weer eens in de hoofdklasse wil spelen, antwoordt hij genuanceerd. ‘Alleen als dat met Klein Zwitserland is. Daar heb ik nu al zo’n historie en ik weet dat ik ook wat krediet heb opgebouwd. Dus incidenteel zou ik dan best eens een training kunnen overslaan, als me dat echt niet uitkomt. Maar ik zal zeker niet meer zelf op zoek gaan naar een club in de hoofdklasse. Spelen in de overgangsklasse is al intensief genoeg. Het niveau is hoog en ik kan er mijn hobby beoefenen op een manier zoals die nu past in mijn leven, naast mijn baan als kandidaat-notaris.’

Stella Blom-Visser (36) combineert niet alleen haar baan als kandidaat-notaris met topsport, tussendoor voedt ze ook nog samen met haar man haar driejarig zoontje op. Hoe ze dat doet? ‘Heel veel plannen en een grote voorraad babysitters achter de hand houden’, grapt Stella. In Utrecht zit ze vier dagen per week achter haar bureau bij Van Grafhorst Notarissen, voor haar sport zit ze dagelijks op de racefiets. Ze fietst bij het Swaboladies cycling team: een gezamenlijke eliteploeg van drie wielverenigingen in het westen van het land. ‘We zijn een ploeg van eliterensters zonder contract, dat betekent dat we er niet voor betaald krijgen. Omdat het vrouwenwielrennen nog veel kleiner is ten opzichte van de mannentak – en wedstrijden wel genoeg rensters aan de start moeten hebben – rijden we echter 95 procent van onze wedstrijden samen met de eliterensters mét contract. Dat zijn de echte profs, zoals Marianne Vos. Bij grote klassiekers staan er soms ook internationale rensters aan de start, en moeten we het bijvoorbeeld ook opnemen tegen de wereldkampioene van het moment, Giorgia Bronzini. Heel spannend natuurlijk! Het betekent wel dat je je sport daarom ook als elite zonder contract als topsport moet beoefenen, anders kom je echt niet mee.’

De meeste van die profvrouwen moeten hun wielercarrière zelf ook nog combineren met een baan, want er zijn maar weinig dames die fulltime met wielrennen bezig kunnen zijn zoals dat bij de mannen het geval is. Stella: ‘Dat verandert wel steeds meer, het vrouwenwielrennen groeit en wordt steeds professioneler. Maar daardoor wordt het niveau ook weer hoger en moet je weer harder trainen. Dat betekent meer uren op de fiets – dus dan komen die babysitters weer goed van pas!’

GOEDE BALANS

Zo gemakkelijk is dat echter niet altijd. Zoals veel moeders het al lastig vinden om een carrière op de werkvloer met het moederschap te combineren, vindt ook Stella het soms moeilijk haar bezigheden als moeder, kandidaat-notaris én wielrenster in goede balans te houden. ‘Ik wil overal goed in zijn. Ik wil een goede kandidaat-notaris zijn, de beste moeder en daarnaast wil ik ook nog iets leuks presteren op de fiets. Dat is soms heel erg lastig. Ik weet daarom ook niet hoe lang ik nog precies door ga met het wielrennen. Ik vind het ontzettend leuk, maar het leeftijdsverschil

Bepaalt het lot uw bedrijfsvorm?

Als ondernemer bent u altijd druk. Dus schiet de vraag of uw bedrijfsvorm nog bij u past er weleens bij in. Gelukkig kan de notaris u daar prima mee helpen. Hij is onafhankelijk en betreft zowel uw privé-situatie als de veranderende wettelijke en fiscale regels bij zijn advies over uw rechtszekerheid. De online test geeft in drie minuten een compleet beeld. Doe 'm vandaag nog! Want zeg nu zelf: de keuze van uw bedrijfsvorm is toch veel te belangrijk om aan het toeval over te laten?

Doe vandaag
nog de test op
[www.mijn
bedrijfsvorm.nl](http://www.mijnbedrijfsvorm.nl)

Je regelt het bij de notaris

tussen mij en de meiden tegen wie ik het opneem, wordt ook steeds groter. En als je zoon je dan verdrietig aankijkt als je op de fiets vertrekt, dan breekt je hart. Ik probeer daarom zo veel mogelijk trainingen te combineren met zijn middagdutjes of 's avonds op de Tacx [rollerbank – red.] te trainen als hij al in bed ligt. Wat dat betreft, moet ik de weken altijd erg strak plannen. Maar ik krijg ook veel begrip van de ploeg, gelukkig accepteren ze het als ik een keer vanwege mijn zontje ergens niet bij kan zijn. Dus op die manier past het meestal precies.' ■

ONZE OLYMPISCHE KANSEN?

Deze zomer staat in het teken van de sport. Eerst het Europees kampioenschap voetbal, dan Wimbledon en de Tour de France, en in augustus de Olympische Spelen in Londen. Hoe schatten Oswald en Stella de kansen in van respectievelijk de hockeyploegen en de wielrensters op de Olympische Spelen?

Oswald:

'Tot zo'n tien, vijftien jaar geleden speelden de Nederlandse hockeyteams – zowel de mannen als de vrouwen – eigenlijk standaard om de gouden medailles. Die overmacht hebben we niet meer, maar bij de mannen zijn het meestal wel Nederland met Australië en Duitsland die om de drie podiumplekken strijden. Bij de vrouwen gaat het vaak tussen de Nederlandse dames en die uit Argentinië. Een probleem van hockey is wel dat het een weinig interessante sport is om te kijken op televisie. Ze experimenteren nu wel met bijvoorbeeld een blauw veld en felgele bal, zodat die bal in elk geval zichtbaarder is. Ik hoop natuurlijk op twee medailles voor Nederland, en als die dan ook nog goud zijn, ben ik helemaal blij.'

Stella:

'Er mogen voor Nederland vier rensters meedoen aan de wegwedstrijd. Dat zijn Marianne Vos, Ellen van Dijk, Loes Gunnewijk en Annemiek van Vleuten. Het parcours is heel erg geschikt voor Marianne Vos, dus waarschijnlijk zullen ze samen gaan werken om haar zo goed mogelijk te positioneren voor de eindsprint. Marianne heeft ook nog een kans in de tijdrit, waarin zij en Ellen van Dijk mogen starten. Wat dat betreft gun ik het Annemiek van Vleuten of Loes Gunnewijk ook heel erg om te winnen, die zijn namelijk supersterk en hebben hele mooie prestaties neergezet afgelopen seizoenen. Maar ja, gunnen is er natuurlijk niet bij in de topsport, het recht van de sterkste zal gelden. Als het de Nederlandse dames niet lukt een Olympische titel binnen te halen, is er in elke geval wel nog het wereldkampioenschap in Limburg aan het einde van het jaar. Daar kunnen ze winnen voor eigen publiek.'

Voor meer informatie over beide ploegen, ga naar www.kleinzwitserland.nl of www.swaboladies.nl.

Gebruikerstest nieuwe Basis Registratie Notariaat

Digitale snelweg

Het aanvragen van waarnemers, melden van waarnemingen en het registreren van nevenbetrekkingen gaat nu nog op de ouderwetse manier: met de fax. Dat is binnenkort verleden tijd. Als het nieuwe systeem voor de Basis Registratie Notariaat (BRN) in de vorm van mijnKNB.nl landelijk in gebruik wordt genomen, kan de fax nagenoeg de deur uit. Via de digitale snelweg gaat het allemaal een stuk eenvoudiger. Zowel voor de notaris als voor de kamers van toezicht. In mei is het nieuwe mijnKNB.nl uitvoerig getest.

TEKST Jessica Hendriks | FOTO'S Truus van Gog

De wijziging van de Wet op het notarisambt (Hammerstein) heeft gevolgen voor de gegevens zoals die geregistreerd moeten worden. De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) moet één centraal notarisregister gaan beheren. Dit wordt nu nog gedaan door de negentien kamers van toezicht. Voor notarissen en de kamers wordt het verwerken van waarnemingen een stuk eenvoudiger. Geen papierwerk en faxen heen en weer sturen, maar alles digitaal invullen, verzenden en goedkeuren. 'Een stuk gemakkelijker en

sneller', aldus projectleider Sander Gerretse. 'Nu moeten alle aanvragen voor een vaste waarneming nog via de fax gebeuren. Straks zie je alles digitaal en druk je op een knop.'

ONTWIKKELFASE

Het standpunt 'gemakkelijker' wordt bevestigd door Arianne Lodder, administratief medewerker bij de kamer van toezicht in Arnhem. 'Per jaar krijgen wij zo'n 1.500 lichte waarnemingen binnen. Dat is een hoop papierwerk om allemaal te bekijken. Je moet elke waarneming registreren en weer terugsturen. Dat hoeft niet meer.' De kamer van toezicht heeft in mei uitvoerig getest met het programma

en ook voor die tijd was de kamer al betrokken bij de ontwikkeling van het systeem. 'Wij hebben onze wensen al in de ontwikkelfase kenbaar gemaakt en erop toegezien dat wat wettelijk vereist wordt ook mogelijk is', aldus Lodder. 'Het brengt ons veel tijdswinst. En dat is maar goed ook, want als wij een van de vier of vijf kamers van Nederland zijn, komt er veel werk onze kant op.'

WEBBELEVING

Het nieuwe *portal* mijnKNB.nl wordt een soort *iGoogle*, een webpagina met verschillende panelen. Als de notaris inlogt, krijgt hij of zij direct een totaalbeeld van waarnemingen en nevenbetrekkingen te zien. Het ligt aan de rol van de gebruiker wat er zichtbaar wordt. Een (kandidaat-)notaris krijgt andere dingen te zien dan een secretaresse of kamermedewerker. Volgens Gerretse een eenvoudig systeem: 'Omdat het aansluit bij de webbeleving van internetgebruikers, kunnen mensen er snel hun weg in vinden. Dit hebben we ook gemerkt tijdens de tests.' Het nieuwe systeem is twee keer getest bij de kamer in Arnhem en twee keer bij notariskantoor Dirkzwager. 'We zijn erbij gaan zitten, hebben de mensen laten klikken om te kijken of alle stappen logisch te volgen zijn. De eerste keer liepen we tegen een technisch probleem met de certificaten aan, maar dit hebben we vrij snel kunnen verhelpen', aldus Gerretse.

*‘Straks zie je
alles digitaal
en druk je op
een knop’*

vervangt de fax

AUTHENTICATIE

Een technische uitdaging was vooral het realiseren van een flexibel en veilig portaal. Gerretse: ‘Je hebt te maken met verschillende gebruikers. Notarissen hebben andere rechten dan bijvoorbeeld de kamers van toezicht. Daarnaast heb je te maken met authenticatie; hoe weet het portaal wie er is ingelogd? Dit zijn zaken waar wij heel druk mee zijn geweest. Maar notarissen merken hier niets van. Dat is puur werk “onder de motorkap”. Het Bureau Financieel Toezicht (BFT) krijgt overigens al in juli gegevens uit het systeem. Op die manier kan de organisatie de benodigde informatie op elk gewenst moment krijgen.

KLEINE WENSEN

Uit de gebruikerstest kwam een aantal kleine, maar belangrijke wensen naar voren. Zo is er onder andere gevraagd om kandidaat-notarissen die lichte waarnemingen mogen doen, hier ook een melding van te geven. Gerretse: ‘Nu ziet de notaris in één oogopslag de gemelde lichte waarnemingen, maar degene die die lichte waarneming gaat doen, moet in het portaal een extra handeling uitvoeren. Het is handiger om dat in één keer te zien. Dus we denken erover na hoe we dit kunnen toevoegen.’ Notaris Ton Lekkerkerker van Dirkzwager heeft meegewerkt aan de gebruikers-test. ‘Het project was omvangrijker dan ik van tevoren had gedacht. Het testen werd grondig

aangepakt en het heeft ons meer tijd gekost dan ik van tevoren had verwacht. Meerdere keren werd op ons kantoor een bijeenkomst gehouden. Maar het is de tijd waard, want het systeem is belangrijk voor onze hele beroepsgroep.’ Toch verwacht hij niet dat notarissen al te veel tijdswinst behalen door het digitaliseren. ‘De tijdswinst ligt vooral bij de kamers en daardoor hebben wij ook sneller antwoord, maar verder valt dat wel mee. Het wordt echter wel gemakkelijker om bijvoorbeeld nevenbetrekkingen aan te passen.’ Lekkerkerker ziet het nieuwe BRN dan ook wel zitten. ‘Het is gebruiksvriendelijk en modern. En die primitieve fax, die hebben we nu niet meer nodig.’

INVOERING

Op dit moment wordt onderzocht wanneer het portaal kan worden ingevoerd: met ingang van de wet of eerder. Er zijn volgens Gerretse zeker voordelen te behalen bij een snelle invoering ervan, maar het moet wel kunnen. ‘Uit besprekingen met gebruikers en stakeholders blijkt dat de kamers bij bijvoorbeeld het melden van lichte waarnemingen veel tijdswinst behalen.’ De KNB en het BFT hebben volgens Gerretse aangegeven het nieuwe systeem zo snel mogelijk in gebruik te willen nemen. De kamers van toezicht bekijken momenteel nog of eerder invoeren haalbaar en wenselijk is. Als het eerder dan het intreden van de nieuwe wet wordt ingevoerd, moet

alle notariskantoren en kamers voor die tijd nog worden uitgelegd hoe het systeem werkt. Dat kost tijd voor de ontwikkelaars, maar voor gebruikers valt het volgens Gerretse wel mee. ‘Uit de test blijkt dat alles aardig voor zich spreekt. Ik verwacht daarom dat iedereen het vrij snel doorheeft.’ ■

Gerechtigde kaart

Met de Wet herziening gerechtigde kaart wordt het aantal arrondissementen vermindert van negentien naar tien en het aantal ressorten gaat van vijf naar vier. Door de vermindering wordt ook het aantal ringen teruggebracht naar tien en – mede door de Wet-Hammerstein – gaat het aantal tuchtcolleges/kamers voor het notariaat (voorheen kamers van toezicht) terug van negentien naar vier. Er moeten daarom nieuwe ringbesturen komen, een nieuwe ledenraad en nieuwe kamers voor het notariaat. Het streven van de regering is om de nieuwe wet op 1 januari 2013 in te voeren.

In *Notariaat Magazine* van november wordt uitgebreid aandacht besteed aan de wijziging van de Wet op het notarisambt.

En
verder:

‘Iets terugdoen voor de samenleving’

‘Ik wil de sfeer opsnuiven in zo’n bedrijf’

Astrid Mertens is notaris bij Pigmans Ras Janssen in Eindhoven. Ze gaat graag langs bij cliënten om ze beter te leren kennen, is tevens raadsheer en probeert van Eindhoven een nog mooiere stad te maken. En Tsjako waakt.

TEKST Arnoud Veilbrief | FOTO Truus van Gog

Een hond? Inderdaad, onder de tafel van de notaris ligt een hond. Een bull terrier, om precies te zijn. ‘Wees niet bang, hij is echt superlief, de allerleukste hond ter wereld. Niet echt een notaris-hond, he? Had je zo’n chique, dunne rashond verwacht? Sommige cliënten zijn in eerste instantie bang voor hem. Maar degenen die hem kennen, nemen snoepjes of een bot voor hem mee. De gewoonte om Tsjako – alias mr T – mee naar kantoor te nemen, is zo gegroeid, omdat hij drie jaar geleden lymfeklierkanker kreeg. Hij kreeg daar chemokuren voor en moest toen wel mee naar kantoor. Nu is ie gelukkig weer gezond, maar de gewoonte is gebleven. Het is gezellig zo, voor ons allebei.’

OBSERVEREN

‘Mijn specialisme is van huis uit ondernemingsrecht, waarmee ik zelfstandige ondernemers bedien. Familiebedrijven. Daarvan zijn er in

Brabant veel. Gaandeweg is daar een familiepraktijk bijgekomen. Familie en onderneming zijn immers moeilijk te scheiden. Ik adviseer over huwelijksvoorwaarden, nalatenschappen, opvolgingen, maar ook over de fiscale kant. Heel breed en daardoor zo interessant. Bij veel bedrijven ben ik vanaf het begin betrokken geweest bij het opzetten van structuren. Zo kun je meesturen in al hun vermogenszaken, dat is erg prettig. Ik ga ook vaak langs bij cliënten. Ik wil ze leren kennen in hun eigen omgeving. Ik wil de sfeer opsnuiven in zo’n bedrijf, horen hoe ze met elkaar praten. Dat is belangrijk. Wij notarissen lezen en schrijven de hele dag juridische taal en denken dat de cliënt ons begrijpt. Ik wil zeker weten of ze echt begrijpen waar ze voor kiezen en de manier – mijn manier – om dat te doen, is ze te observeren in hun eigen omgeving.’

BETROKKENHEID

‘Naast mijn notariële praktijk heb ik aardig wat nevenfuncties. De meest veeleisende is die van raadsheer-plaatsvervanger in de familie-kamer van het hof in Den Haag. Ik doe één zitting per drie à vier weken. Voor elke zitting heb ik drie dagen nodig om de dossiers te bestuderen en voor te bereiden. Dat doe ik in mijn vrije tijd. De vergoeding is 367 euro. Maar ik doe het toch. Ons kantoor heeft een traditie van betrokkenheid. Je eet van de samenleving, dus je doet iets terug voor de samenleving.’ ‘Je komt niet zo veel notarissen tegen als raadsheer-plaatsvervanger. Ik weet niet waarom dat zo is. De attitude van een rechter lijkt veel op die van een notaris, dat is een voordeel voor ons. Aan de andere kant merk ik dat veel advocaten een voorsprong hebben door het procederen. Ik moest mijn kennis van het burgerlijk procesrecht flink bijspijkeren.’

CONTEXT

‘Ik vind rechtspreken buitengewoon interessant. Ja, omdat je op een heel andere manier geconfronteerd wordt met je eigen vak. Stel, twee mensen trouwen met een koude uitsluiting en de man – die een eigen bedrijf heeft – laat tijdens het huwelijk vastleggen dat het huis aan zijn vrouw toebehoort, met oog op een eventueel faillissement. Jaren later ze scheiden ze, en de vrouw zegt: “Het huis is van mij.” De man zegt: “Ja, maar dat was om het uit handen van eventuele schuldeisers te houden.” Daar hebben ze echter niets over vastgelegd. De beslissing van toen staat nu mogelijk in een heel andere context. Wie krijgt het huis nu? Dat soort ervaringen houdt me ook scherp als notaris.’

VERENIGEN

‘Ik ben ook vice-voorzitter van SOEC, Stichting Ondernemingsfonds Eindhoven Centrum. Op reclameborden wordt belasting geheven en SOEC mag van de gemeente een flink deel daarvan besteden aan projecten ter verbetering van de openbare ruimte. Dit is misschien wel mijn leukste nevenfunctie. Zo hebben we vanochtend net het besluit genomen om een verlichte looproute door het centrum aan te leggen. Die moeten delen van het centrum met elkaar verbinden. Kunstenaars hebben hun plannen laten zien en het ziet er schitterend uit. Het mooie van dit werk is dat je de belangen van alle ondernemers in de binnenstad – horeca, detailhandel, dienstverleners – met elkaar moet zien te verenigen, op zo’n manier dat het centrum van Eindhoven er nog aantrekkelijker door wordt. Inderdaad, dat lijkt wel een beetje op wat ik als notaris doe. Wist je trouwens dat het centrum van Eindhoven gekozen is tot de beste binnenstad van Nederland?’ ■

OPINIE

Hoedo de proces-verbaalakte 'niet executeerbaar'?

Volgens de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) in de beknopte opmerking onder de Maastrichtse tuchtuitspraak inzake e-Court vonnissen (No11/073, *Notariaat Magazine* nr. 6, p. 40) is een proces-verbaalakte niet executeerbaar. Gerenommeerde hoogleraren zien dit anders, aldus mr. H.J. Alers (oud-notaris) en mr. drs. H.J. van der Tak (IE-advocaat).

De klacht is onderdeel van een reeks van (proef)procedures rond e-Court. De betreffende notaris is een kritische en gewaardeerde gesprekspartner van e-Court, ook in eerder gezamenlijk overleg met de KNB. De klaagster is zelf werkzaam in de incassowereld en werd op een internetforum door een actief tegenstander van e-Court geacquireerd, te weten de gerechtsdeurwaarder die de klacht voor haar formuleerde... Niets is wat het lijkt.

WERKWIJZE AANGESCHERPT

E-Court heeft in 2011 na de klacht, de (proef)procedures en overleg met de KNB haar werkwijze verder aangescherpt. Daarmee kwam zij tegemoet aan de respectieve beslissing, uitspraken en aanbevelingen van de KNB en van staatssecretaris Teeven – zelf notabene voormalig lid van het Comité van Aanbeveling van e-Court! Prof. mr. A.W. Jongbloed en prof. mr. A.I.M. van Mierlo hebben al in 2010 in woord en geschrift¹ bij de KNB uiteengezet waarom de (e-Court)notaris een proces-verbaalakte kan opstellen en waarom de door e-Court ingerichte procedure valide is. De betreffende notaris heeft na ampel beraad in 2011 volledig conform gehandeld. De beslissing houdt hiermee geen rekening.

HAMVRAAG

De hamvraag blijft of de grosse van deze proces-verbaalakte executeerbaar is? E-Courts' proceduregrondslag is artikel 7:400 juncto 7:900 Burgerlijk Wetboek (BW). Prof. mr. B.C.M. Waaijer zegt (*Melis*, 7e druk, p. 189) dat er een waarborg moet

zijn dat wat de notaris kan vaststellen ook door partijen gewild is. Dat wilsmoment behoeft niet te zijn het moment van passeren van een akte, maar kan ook naar voren worden gehaald. Vergelijk (het effect van) de hypotheekakte en de overeenkomst van geldlening die bij de bank is getekend, buiten het zicht van de notaris. De notaris wordt verzocht de veiling te entameren op basis van die hypotheekakte plus onderhandse akte van geldlening: waar is hier de *Belehrung*, zoals geëist bij de vergelijkbare e-Courtsituatie? Bij afwezigheid van de executeur wordt er immers in beide situaties geëxecuteerd. Bij een veiling betreft het toch ook een proces-verbaalakte en niet een partijakte?

PARTIJAKTE ONNODIG EN ONLOGISCH

E-Court werkt (met kleinere bedragen) niet anders. De consument geeft vooraf de opdracht via e-Court een eventueel geschil te beslechten en de uitspraak op te nemen in een proces-verbaalakte, waarvan een grosse wordt afgegeven. De consument weet dat dus. Dit alles kan de notaris constateren. Als de notaris voldoende controle mogelijkheden heeft gehad om het procesdossier in te zien, is aan alle voorwaarden voldaan om een geldige grosse af te geven, gebaseerd op de wil van partijen. Deze opdracht is voldoende voor de notaris om datgene te constateren dat partijen hebben afgesproken via hun overeenkomst met bijbehorende algemene voorwaarden. Een partijakte is in casu voor een grosse met executoriale kracht dus niet nodig. Partijen opteren bij overeenkomst voor de mogelijkheid niet voor de notaris te hoeven verschijnen. Dat betekent dan ook dat een partijakte omwille van de executoriale kracht van de grosse in dit kader onnodig en onlogisch is.

CORRECTE PROCEDURE

Opname van geschillenbeslechting op grond van artikel 7:900 BW met de door e-Court gegeven procedure in algemene voorwaarden leidt tot een correcte procedure: de debiteur kan zich immers verzetten en alsnog kiezen voor de

overheidsrechter (artikel 6:236n BW). De klaagster is uitdrukkelijk gewezen op de mogelijkheid van overheidsrecht-spraak gebruik te maken. Het nogmaals actief informeren door de notaris is dan mosterd na de maaltijd. Iets dat men weet of behoort te weten, komt voor rekening van klaagster. Datzelfde geldt voor niet reageren.

DIRECT CONTACT MET PARTIJEN NIET NODIG

Ten aanzien van een van de rechtsoverwegingen van de tuchtrechter kan worden aangevoerd dat de notaris heeft vastgesteld en heeft kunnen controleren aan de hand van de bevindingen van de geschillenbeslechter (GB) dat wat rechtens geldt tussen partijen. Hij heeft direct inzage in het procesdossier: daartoe is geen direct contact met partijen noodzakelijk. Het volgt uit de overeenkomst, zoals hiervoor reeds aangetoond. Deze vastlegging is aan de akte gehecht en maakt daardoor deel uit van de akte. De notaris mag afgaan op hetgeen de GB heeft vastgelegd: de GB's zijn ervaren advocaten, notarissen en (oud-)rechters, onderworpen aan een vergelijkbaar tuchtrecht. De notaris mag afgaan op het correct uitgebrachte exploit van de deurwaarder die de debiteur identificeert: de deurwaarder heeft immers toegang tot de GBA.

OPEN VIZIER

De digitale dagvaarding en handtekening komen eraan. De internetprocedure wordt gemeengoed: bij e-Court met de notaris die meekijkt, bij de overheid met een digitale rechter. De notaris kan hier onmisbaar zijn, mits hij meegaat met zijn tijd. Vanzelfsprekend kritisch, maar met open vizier naar de toekomst. De notaris voor rechtszekerheid dus.

Mr. H.J. Alers (oud-notaris) en mr. drs. H.J. van der Tak (IE-advocaat) vormen de directie van BV Notarian (e-courtnotaris.nl). BV Notarian verzorgt de notariële afwikkeling voor e-Court.

¹ Op www.e-courtnotaris.nl treft u ter verdere informatie enkele onderliggende stukken aan.

Congres Flex-bv met een vergrootglas

UITGELICHT

Op 19 oktober 2012 organiseert de KNB in samenwerking met de VOC en het Molengraaff Instituut het Congres Flex-bv met een vergrootglas. Op deze middag wordt de stand van zaken besproken rond de flexibilisering van het

bv-recht, kapitaalbescherming en statuten verso aandeelhoudersovereenkomsten. Zie voor meer informatie en inschrijving pagina 9 van dit nummer.

Uitzending Nieuwsuur

De voorzitter van de specialistenvereniging NRS, Willem van Delft, heeft naar aanleiding van het programma Nieuwsuur op 4 juni de voorzitter van de KNB van munitie voorzien voor hun reactie over deze berichtgeving. In de uitzending werd onterecht gesuggereerd dat de notaris bij executieveilingen kosten dubbel in rekening brengt.

Een overzicht van de kosten van de veilingen en het enige grote onderzoek ten aanzien van de registergoedveilingen, uitgevoerd in opdracht van de Stichting Notariële Vastgoed Veiling Gelderland, zijn ter kennisname

doorgezonden. Zie voor het onderzoek: www.vastgoedveilinggelderland.nl (tabblad Informatie).

Het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft vervolgens contact gezocht met de NRS en aan de hand daarvan zal de minister zijn commentaar leveren. De NRS heeft het ministerie kunnen informeren over de procedures, organisatie en de tarieven. Uiteraard blijft de NRS de ontwikkelingen op de voet volgen.

Hebt u interesse in het lidmaatschap van de NRS? Mail dan naar info@nrs-notaris.nl

CURSUSSEN

VASN Beroepsopleiding Najaar 2012

De eerstvolgende VASN Beroepsopleiding start in oktober 2012. De brochure en het inschrijfformulier worden binnenkort aan alle notariskantoren in Nederland toegestuurd.

De Beroepsopleiding wil een algemene inleidende scholing voor (kandidaat-)notarissen en gediplomeerde klerken en (onder voorwaarden) notariële medewerkers zijn die zich wensen te verdiepen in het agrarisch recht. De te behandelen onderwerpen zijn: pacht, productierechten, Wet voorkeursrecht gemeenten, plattelandswoning, Natuurschoonwet (landgoederen), wilg en kavelruil, huwelijksvermogensrecht en bedrijfsoverdracht in de landbouw en agrarisch fiscaal recht.

De onderwerpen zijn uiteraard afgestemd op de huidige stand van zaken in het agrarisch recht en er wordt gestreefd naar een praktijkgerichte opzet. De cursusprijs voor deze 5-daagse opleiding bedraagt 1.750 euro (30 studiepunten).

Geïnteresseerden kunnen zich ook nu al aanmelden via een e-mail aan info@vasn.nl

VMSN Vervolgopleiding tot Notariële Scheidingsbemiddelaar

De VMSN Vervolgopleiding gaat in januari 2013 weer van start. Deze opleiding wordt gepland aansluitend op de laatste dag van de KNB-opleiding tot VMSN-mediator. Op deze manier kan men zich in ongeveer tien maanden tijd specialiseren in scheidingsbemiddeling. De Vervolgopleiding is uitsluitend toegankelijk voor VMSN-leden. *Voor meer informatie over de Vervolgopleiding of het lidmaatschap: info@vmsn.nl*

VERENIGINGSNIEUWS

Nieuwe ledenvoorzieningen bij de VMSN

De VMSN biedt leden ondersteuning op verschillende gebieden. Per 1 juli heeft de VMSN twee nieuwe voorzieningen voor leden. Dit zijn:

- een collectief abonnement op het *Tijdschrift voor Relatierecht En Praktijk*. De leden krijgen acht maal per jaar beschikking over het digitale tijdschrift en wekelijks een mail met nieuws op het gebied van relatierecht;
- 10 procent ledenkorting op de Alimentatie-RekenDisk (Sdu). Alimentatierekenen is niet eenvoudig, maar dit programma wordt als gebruiksvriendelijk ervaren. Reden voor VMSN om een kortingsregeling te bedingen en het gebruik ervan op deze manier te stimuleren.

EPN-examen

Alle EPN-leden moeten voor 1 januari 2014 met goed gevolg het EPN-examen afleggen om hun lidmaatschap te behouden. Alle geslaagde examenkandidaten worden hiermee volwaardig EPN-lid. Een succesvol afgeronde EPN/Grotius-specialistenopleiding geeft eveneens direct toegang tot het volwaardige lidmaatschap.

Het verplichte examen is ingevoerd om het kennisniveau van de EPN-leden te waarborgen, zodat EPN duidelijk aantoonbaar als kwaliteitskeurmerk geldt. Van EPN-leden wordt een (basis)niveau van kennis op het gebied van estate planning verwacht.

Examen en examentraining

Onlangs hebben ruim dertig (potentiële) EPN-leden de examentraining gevolgd en/of het schriftelijke EPN-examen gemaakt. Uit de evaluatie is gebleken dat de vooraf aangeboden examentraining en de open boek-vorm zeer gewaardeerd worden.

Het mondelinge examen vindt plaats op 21 november 2012. In 2013 wordt zowel in het voorjaar als in het najaar één schriftelijk en één mondeling examen aangeboden, met voorafgaand steeds één examentraining. De data worden zo spoedig mogelijk bekendgemaakt.

Deelname

De capaciteit per examen(training) is beperkt en aanmeldingen zullen op volgorde van binnenkomst worden behandeld. Het is

daarom van belang u tijdig op te geven voor het examen! Voor EPN-leden geldt dat deelname aan het examen de eerste keer gratis is. Nadien is examengeld verschuldigd. De examenkosten voor niet-leden en aspirant-leden bedragen 125 euro exclusief BTW.

Zie voor meer informatie en inschrijving www.epn-notaris.nl

Notaris 'schrikbarend' goedkoop

We wisten het natuurlijk allemaal al in het notariaat: de notaris van vandaag de dag is 'schrikbarend' goedkoop. Niet alleen in internationaal perspectief, maar ook vergeleken met zijn directe concullega's in de advocatuur, de accountancy, de makelaardij enzovoorts. Toch bestaat er buiten het notariaat nog steeds het hardnekkige beeld van die 'dure' notaris. Zo ook in de politiek. Tijdens de Kamerbehandeling van de evaluatie van de Wet koop onroerende zaken, begin maart, kwamen de kosten van de notaris weer ter sprake. Op verzoek van de Kamer zou minister Opstelten van Veiligheid en Justitie nagaan wat het kost als de notaris de koopovereenkomst maakt. Aangezien wij daar als geen ander zicht op hebben heeft de KNB de minister aangeboden hiervoor cijfers aan te leveren.

KOSTENPOST

Ter onderbouwing van wat wij al weten heeft de KNB in de maand juni onderzoek gedaan onder tientallen kantoren, verspreid over het land. Deze kantoren

hebben gedurende een maand bijgehouden welke kosten, die via de afrekening van de notaris bij de koper terecht komen, door welke dienstverlener in rekening zijn gebracht. Afgelopen week kreeg het bestuur de eerste resultaten onder ogen. Tevreden en beschaamd tegelijk moesten wij constateren dat van de totale 'kosten koper' ongeveer 6,5 procent voor rekening komt van de notaris. De grootste kostenpost is – ondanks de verlaging van de overdrachtsbelasting – nog steeds die van de overheid (ruim 36 procent). De makelaardij is echter een goede tweede met ruim 34 procent. De kosten van de financieel adviseur komen op ongeveer 20 procent en die van de taxateur op 2 procent.

REKENSOMMETJE

Wie vervolgens nagaat hoeveel tijd de notaris gemiddeld kwijt is aan een transport- en hypotheekakte komt al gauw op ongeveer twaalf uur uit. Het gemiddelde uurtarief voor notariskosten ligt daarmee in veel gevallen onder de 50 euro. Ter vergelijking: voor een makelaar die 1,5 procent courtage in rekening brengt voor een huis van 240.000 euro (is de gemiddelde prijs van dit moment) betaal je 3.600 euro. Stel dat hij voor hetzelfde uurtarief werkt als de notaris, dan zou de makelaar 180 uur (!) bezig zijn met één huis. Eenzelfde rekensommetje kunnen we ook maken voor de financieel adviseur. Uit hetzelfde onderzoek komt naar voren dat de notaris gemiddeld ongeveer 220 euro in rekening brengt voor een aparte koopakte. De praktijk is dat de notaris die regelmatig opstelt zonder daarvoor extra kosten in rekening te brengen wanneer de transportakte ook bij hem gepasseerd wordt.

INZICHT

Je mag toch hopen dat de politiek eindelijk eens tot inzicht komt dat de lusten van het Nederlandse notariaat vele malen groter zijn dan de lasten. Uiteraard zullen wij daarom de definitieve uitkomsten van het onderzoek uitgebreid onder de aandacht brengen van de minister en de Tweede Kamer. ■

Ruud van Gerven | VOORZITTER KNB

Bilateraal overleg met Duits notariaat

Op vrijdag 22 juni 2012 heeft inkomend KNB-voorzitter Franc Wilmlink in Keulen een overleg gehad met het Duitse notariaat. Duitsland is op dit moment voorzitter van de CNUE, de Europese organisatie van notarissen, en wil graag meer inzicht krijgen in de zienswijze van de verschillende notariaten met betrekking tot actuele Europese onderwerpen. Daarom was CNUE-president Tilman Götte eveneens bij het overleg aanwezig.

'Het Duitse notariaat was geïnteresseerd in de rol van de notaris in het Nederlandse vennootschapsrecht'

*Met welke vraag kan ik bij de afdeling Praktijkuitoefening terecht? En wat doet de afdeling Communicatie? Elke maand vertelt een medewerker van het KNB-Bureau over zijn/haar werk, uitdagingen en drijfveren. Deze maand **Nathalie van Leeuwen**, hoofd Cursussen en congressen bij de KNB.*

Wie is Nathalie van Leeuwen?

'Ik hou van actie, breng graag mensen met elkaar in verbinding en vind het leuk om ze via cursussen naar een hoger niveau te krijgen. Dat vind ik allemaal terug in dit afwisselende werk. De ene dag werk ik aan een cursussenkrant, dan weer volg ik een training in de praktijk en de volgende dag praat ik met docenten, managementtrainers en leden.'

Waar hou je je wekelijks mee bezig?

'Een belangrijk deel van mijn werk bestaat uit het (door)ontwikkelen van trainingen/cursussen voor de leden. Ik vind het belangrijk om op de opleidingsbehoefte van mijn

WAT STOND OP DE AGENDA?

Gesproken is onder meer over de strategie van de CNUE tegenover de plannen van de Europese Commissie om het notariaat onder de werking van de beroepskwalificatierichtlijn te brengen, de ontwikkeling van het notariële alternatief voor het Crobeco-project van de Kadasters en de wijze waarop het notariaat zich kan profileren bij de informatievoorziening rond de Europese Erfrechtverordening. Daarnaast was het Duitse notariaat zeer geïnteresseerd in de rol van de notaris in het Nederlandse vennootschapsrecht.

Nadere informatie: KNB, Sabine Verbeek, telefoon 070 3307122 (s.verbeek@knb.nl)

Werkgroep Nieuwe visie Notariaat

Het bestuur heeft een werkgroep ingesteld die de nieuwe visie voor het notariaat zal opstellen. De samenstelling van de werkgroep is als volgt:

- mr. R.P.K.J. van Gerven (voorzitter KNB);
- mr. J.H. Oomen (bestuurslid KNB);
- mr. S.B.J. van Heijst (notaris);
- prof. dr. J.P.M. Stubbé (hoogleraar);
- prof. mr. L.C.A. Verstappen (hoogleraar);
- mr. A.H.G. Wilod Versprille (notaris);

- een lid van de commissie kandidaat-notarissen (kandidaat-notaris);
- mr. J.A.M. Janssens (ledenraad, kandidaat-notaris);
- mr. W.J. Geselschap (bureau KNB);
- mw. mr. C.T. van Kordelaar (bureau KNB);
- mr. H.P. Kuijpers MCM (bureau KNB).

Het is de bedoeling dat deze werkgroep de nieuwe visie eind augustus 2012 oplevert.

doelgroep in te spelen en daarvoor hou ik de ontwikkelingen in het notariaat goed in de gaten. Ik voer gesprekken met leden, volg het nieuws, en kijk met welke vraagstukken het bestuur bezig is. Daaruit komt meestal een rode draad naar voren. Zo is dat de laatste tijd de toegevoegde waarde van de notaris. Zodra ik zo'n onderwerp op het spoor ben, zoek ik naar mensen die daarover iets kunnen vertellen. Notarissen, maar ook andere professionals met inhoudelijke kennis over het betreffende onderwerp. Vervolgens bepalen we de vorm van de cursus. Zendergericht of interactief? Afhankelijk van het doel van de bijeenkomst maken we daarin een keuze.'

Waar haal je voldoening uit?

'Als ik op een training hoor en zie dat de deelnemers het een goede, interessante cursus vinden, dan doet mij dat erg goed. Laatst nog zei één van de cursisten: "Nu weet ik weer waarom ik voor het notariaat heb gekozen." Een groter compliment kun je me niet geven!'

Grootste professionele uitdaging?

'Als over een jaar substantieel meer notarissen en ervaren kandidaat-notarissen management- en communicatietrainingen volgen, ben ik

Close up

tevreden. Ook voor deze groep vind ik het belangrijk aandacht te besteden aan persoonlijke ontwikkeling en leiderschap. Nu komen er vooral kandidaten die punten moeten halen in het kader van hun stage, maar als het aan ons ligt komt daar verandering in.'

Wat doe je na je werk?

'Ik ben moeder van twee prachtige jonge kindjes. Onlangs heb ik "gewoon" hockey ingeruild voor "trimhockey". In de zomer ben ik graag op het water om te zeilen. Oh ja, ik geniet ook erg van mooie wijn en lekker eten.'

Als ik niet voor de KNB zou werken, dan was ik ...?

'Zelfstandig ondernemer op het gebied van communicatie en events. Maar zingen in een coverband lijkt me ook wel wat. Maar of ik dat talent heb? Ha ha.'

CONGRES

VRIJDAG 2 NOVEMBER 2012
MEDIA PLAZA IN UTRECHT

DE NOTARIS IN HET DIGITALE TIJDPERK MORGEN = VANDAAG

*'The future is already here –
it's just unevenly distributed'*
William Gibson

*'90% vraagt zich nog af wat je
met social media kan doen, de
resterende 10% is hard bezig
om marktleider te worden'*
Tarmo van der Groot

De geschiedenis
van nieuwe
media

Zakelijk succes
met social media

Social media voor
communicatie
met uw cliënten
en stakeholders

Forumdiscussie
met kandidaat-
notarissen over
social media

De digitale
nalatenschap

De ongekende
mogelijkheden
van technologie
en vage kennis

Dagvoorzitter
Jannetta Dorsman,
expert op het gebied
van nieuwe media!

Tijd
10.00 – 17.00 uur

PE-punten
5 (management)

Doelgroep
(kandidaat-)notarissen, klerken,
paralegals, officemanagers,
marketeers en communicatie-
adviseurs

Uw investering
€ 399,-

Inschrijven

U kunt zich aanmelden via
NotarisNet of per e-mail via
cursussen@knb.nl

Meer informatie

Twitter mee @KNBcongres
en gebruik #KNBcongres
Ga naar de LinkedIn-group
KNB Cursussen & congressen

Dit congres wordt mede mogelijk gemaakt door:

devoon

KNB

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Toezicht gewaardeerd

KNB en Bureau Financieel Toezicht (BFT) hebben beide als belang dat de resultaten van het notariaat optimaal zijn. De kwaliteitstoetsen zijn net zo belangrijk als het toezicht. Zij leiden tot inzicht in het gedrag van de notaris en mogelijke risico's. Het BFT zal scherpe keuzes in prioriteiten moeten gaan maken, om misstanden te voorkomen en repressief op te treden. Dat zei staatssecretaris Fred Teeven bij het congres 'Toezicht gewaardeerd' van het BFT op 18 juni in Amersfoort.

Net als Teeven drong professor Fred Hammerstein, de voorzitter van het BFT, aan op afspraken van het BFT met de KNB. Volgens hem mag het voortbestaan van het notariaat niet afhangen van vaste of minimumtarieven, maar gaat het om deskundigheid en ondernemerschap. 'De tijd dat de notaris een heel eigen ethisch bewustzijn had, hebben we achter ons gelaten.' Daarom moeten er volgens de BFT-voorzitter duidelijke regels worden gemaakt, een rol die de KNB op zich heeft genomen. Zal het toezicht van het BFT effectief zijn? Dat is niet zonder meer vanzelfsprekend, zo zei Hammerstein. Hij ziet vooral een dienstverlenende rol weggelegd voor het BFT, 'zonder afvink- en formulierengedoe'. Hammerstein hekelde vervolgens enkele onbegrijpelijke uitspraken van de tuchtrechter, zoals een uitspraak van het hof Amsterdam dat de Wwft [Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme – red.] niet onder het tuchtrecht zou vallen. Ten slotte noemde Hammerstein verschillende suggesties voor verbeteringen die het BFT heeft gedaan aan de staatssecretaris, zoals een oplossing voor zwevende protocollen.

EISEN GOEDE TOEZICHTHOUDER

Professor Boudewijn Waaijer ging in zijn inleiding in op het BFT als de goede toezicht- houder. Aan welke eisen moet die voldoen?

Goed toezicht moet onafhankelijk, transparant, professioneel, selectief, slagvaardig en samenwerkend zijn. En tot slot: afschrikwekkend. Waaijer voorziet dat het BFT in het begin scepsis ten deel zal vallen van notarissen. Hij besprak enkele keuzes bij het indienen van klachten die het BFT de afgelopen jaren heeft gemaakt, waarbij hij zich afvroeg of die nu wel zo gelukkig waren. Zo heeft het BFT herhaaldelijk geprobeerd om zijn bevoegdheden op het gebied van het financieel en Wwft-toezicht op te rekken, om daarmee fouten buiten die terreinen aan de kaak te kunnen stellen. Waaijer besloot met een verzuchting van E.J. Daalder: 'Laten we proberen wat vaker normaal te doen.' Daar zal nog wel wat vallen en opstaan aan voorafgaan, maar toch meende Waaijer dat we zo de meeste kans hebben om te komen tot een bevordering van integriteit en kwaliteit van het notariaat.

GEEN DOUBLURES

KNB-bestuurslid Jef Oomen ging in op de uitnodiging een samenwerkingsconvenant te sluiten met het BFT. Volgens hem moet uit het convenant blijken welke rol partijen hebben: de KNB als mede-regelgever en het BFT als integraal toezichthouder op de naleving van de regels. Er moeten geen doublures gaan plaatsvinden, dat is onnodig belastend voor de notaris. Daarom is het bestuur bereid

'Goed toezicht moet onafhankelijk, transparant, professioneel, selectief, slagvaardig en samenwerkend zijn. En tot slot: afschrikwekkend.'

geanonimiseerde gegevens die een breed beeld van de stand van de kwaliteit van het notariaat weergeven, aan het BFT over te leggen. Het BFT moet op zijn beurt gegevens aan de KNB verstrekken. Tijdens de discussie kwam de verbazing naar voren waarom de Commissie van deskundigen in het notariaat ook in de huidige tijd nog positieve adviezen geeft. Oomen, die jaren lid is geweest van deze commissie, wees erop dat de commissie wel degelijk rekening houdt met de golven van de economie. Daarnaast sprak hij zijn *cri de coeur* uit dat de persoonstoets node was gemist. Bij de inwerkingtreding van Hammerstein deel 2 komt deze eindelijk in de wet.

NIEUWE GEDRAGSREGEL

Er waren verschillende workshops over het toezicht. In de workshop 'Wanprestatie bij de tuchtrechter op waarde geschat?' van professor Nora van Oostrom vertelde KNB-bestuurssecretaris Lineke Minkjan over het plan van de KNB voor een gedragsregel dat het meewerken aan wanprestatie van een partij niet zonder meer hoeft te leiden tot dienstweigering.

Meer informatie: KNB, Lineke Minkjan, telefoon 070 3307139 (pu@knb.nl)

Bevordering kwaliteit curatoren, bewindvoerders en mentoren stap verder

Het wetsvoorstel dat de kwaliteit van curatoren, bewindvoerders en mentoren wil stimuleren (33 054) is weer een stapje verder gekomen. Uit de nota naar aanleiding van het verslag zijn voor het notariaat de volgende punten interessant.

VOLMACHT EN WILSONBEKWAAMHEID

In antwoord op vragen van de KNB en EPN heeft de staatssecretaris laten weten dat de huidige wet een volmacht die doorloopt nadat de volmachtgever wilsonbekwaam is geworden, toelaat. Een expliciete wettelijke bepaling van die strekking acht hij dan ook overbodig.

LEVENSTESTAMENTENREGISTER

De vraag of een wettelijke regeling van een zorgvolmacht nodig is om het gebruik ervan te bevorderen, wordt doorgeschoven naar een volgend kabinet. Hetzelfde geldt voor de vraag

naar de registratie van volmachten of levenstestamenten.

LEVENSTESTAMENT NIET UITSLUITEND NOTARIEEL

Op de vraag van VVD-Kamerleden of het levenstestament ook voor minder gefortuneerden beschikbaar zou kunnen komen, antwoordde de staatssecretaris dat de wet niet vereist dat een levenstestament bij notariële volmacht wordt gemaakt. Het staat dan ook iedereen vrij zelf een volmacht of wilsverklaring met die strekking op te maken, aldus de staatssecretaris.

OPVOLGING BEWINDVOERDERS EN CURATOREN

De wens om bewindvoerders en curatoren de bevoegdheid te geven bij testament in hun eigen opvolging te voorzien, wordt

‘Een rechtstreekse benoeming doet volgens de staatssecretaris afbreuk aan de waarborgen die de benoeming en het toezicht door de kantonrechter biedt’

niet gehonoreerd, omdat een rechtstreekse benoeming volgens de staatssecretaris afbreuk doet aan de waarborgen die de benoeming en het toezicht door de kantonrechter biedt. Wensen van bewindvoerders en curatoren kunnen uiteraard wel worden vastgelegd in een testament. Betrokkenen kunnen een afschrift of uittreksel van het desbetreffende testament aan de griffie sturen of op andere wijze schriftelijk kenbaar maken wie de beoogd opvolger is.

KNB Cursusagenda

Vanaf 10 september 2012

Werkcollege nieuw huwelijksvermogensrecht

Nieuw huwelijksvermogensrecht, onze modellen en *best practices* bij wijziging van huwelijksvoorwaarden.

17 september 2012

Workshop notaris 2.0

YouTube, blog, chat, sociale netwerken als LinkedIn, Facebook, Twitter. Je hoort er dagelijks over, maar hoe creëer je er toegevoegde waarde mee?

18 september en 1 november 2012

Timemanagement

Hebt u het altijd (te) druk? Komt u altijd tijd tekort? Investeer dan nu in de cursus Time-management, zodat u straks meer tijd hebt voor andere zaken.

24 september 2012

Afwikkeling gemeenschap van goederen/ stelsels van huwelijksvoorwaarden

Verstappen besteedt onder meer aandacht aan de afwikkeling van de wettelijke

huwelijksgemeenschap en de stelsels van huwelijksvoorwaarden.

25 september 2012

Praktisch Personeelsmanagement (module Leergang Managementvaardigheden)

Hoe ga ik om met instroom, ontwikkeling en uitstroom van medewerkers? Verkrijg personeelsinstrumenten die direct in de praktijk kunnen worden toegepast.

2 oktober 2012

Marketing in crisistijd

In deze workshop krijgt u handvatten aangereikt waarmee u zich kunt wapenen voor de neergaande spiraal van omzet en prijsvervalking.

9 oktober 2012

Ontwerp de ideale huwelijksvoorwaarden

Effectief communiceren met uw cliënt over huwelijksvoorwaarden en onderdelen voor een ‘model’ waarin de ideale huwelijksvoorwaarden zijn neergelegd. Ook aandacht voor nieuw huwelijksvermogensrecht.

9, 23 en 24 oktober 2012

Planmatig schrijven

In minder tijd en met minder moeite teksten schrijven die hun doel bereiken. Het *writer's block* is verleden tijd – schrijven kan zelfs weer leuk worden.

10 oktober 2012

Fiscale actualiteiten

De docent biedt aan de hand van wetgeving, jurisprudentie, theorie en eventueel korte casusposities, praktijkgerichte informatie over een selectie van belangrijke fiscaal-juridische actualiteiten.

11 oktober 2012

Conflicthantering

Op welke wijze lost u een (dreigend) conflict op of maakt u het beheersbaar?

19 oktober 2012

Congres Flex-bv met een vergrootglas

In één middag wordt de stand van zaken rond de flexibilisering van het bv-recht, kapitaalsbescherming en statuten verso aandeelhoudersovereenkomsten besproken.

Commissie kandidaat-notarissen koos geen partij

PUBLICITEIT BEWIND

Publicatie van het meerderjarigenbewind is een inbreuk op het recht op privacy van de betrokkene, dat wordt beschermd in artikel 8 EVRM. Een dergelijke inbreuk kan in bepaalde gevallen gerechtvaardigd zijn. Naar de mening van de staatssecretaris is dat in zijn algemeenheid alleen het geval bij bewind dat is ingesteld wegens verkwisting of het hebben van problematische schulden. Bewind ingesteld op een van die gronden wordt dus altijd gepubliceerd in het curatelerregister. Is het bewind ingesteld wegens geestelijke of lichamelijke toestand, dan wordt de beoordeling of de publicatie – kort gezegd – noodzakelijk en proportioneel is, overgelaten aan de kantonrechter.

Nadere informatie: KNB, Madeleine Hillen-Muns, telefoon 070 3307139 (njb@knb.nl)

24, 25 oktober en 7 november 2012

Financiële besturing voor het notariaat

Verkrijg enige vaardigheid in het opstellen van financieel-economische overzichten die nodig zijn voor de (exploitatie)besturing van uw kantoor, alsmede het beoordelen van financiële gegevens die anderen (accountant, boekhouder) u aanleveren.

Dit is slechts een selectie uit het totale cursusaanbod. Voor meer informatie, inschrijven en het complete opleidingsaanbod: KNB, cursussen en congressen, telefoon 070 3307125 (cursussen@knb.nl) of NotarisNet/Opleidingen

In *Notariaat Magazine* hebben enkele kandidaten gelegenheid anoniem verslag te doen van hun ervaringen in het notariaat. Zij kunnen zo ongehinderd een vinger op zere plekken leggen. De materie die de meest recente Kanocolumn (in *Notariaat Magazine* 6) behandelt, is belangrijk en verdient aandacht. De auteur wijdt echter ook een passage aan de commissie kandidaat-notarissen van de KNB die blijk geeft van een gebrek aan kennis van zaken. Een column is bij uitstek bedoeld om zaken scherp neer te zetten, maar ook een column moet, waar het de feiten betreft, de toets der kritiek kunnen doorstaan. Aangezien ik de auteur niet direct kan aanspreken en ik onjuiste beeldvorming rond de commissie wil voorkomen, reageer ik, namens de commissie, langs deze weg.

De commissie heeft tijdens de discussie over de koers van de KNB geen partij gekozen. Zij dient het bestuur van de KNB (on)gevraagd van advies en is geen vakbond. Onder die noemer valt ook de brief die zij het bestuur al in oktober vorig jaar zond en die openbaar is gemaakt nadat een commissielid op *persoonlijke titel* haar steun uitsprak voor Notaris voor Rechtszekerheid en haar werd gevraagd naar de inhoud van die brief. De brief beoogde noch het zittende bestuur noch Notaris voor Rechtszekerheid te steunen. Daarbij teken ik aan dat de leden van de commissie ieder afzonderlijk een uitgesproken mening hebben over de koerskwestie. Die meningen zijn echter net zo divers als de meningen binnen het gehele notariaat.

De auteur stelt dat de commissie op handen wordt gedragen door de 'couplegiers'. Als hij bedoelt dat het huidige bestuur serieuzer en directer communiceert met de commissie dan klopt dat. Kennelijk heeft onze brief effect gehad en dat geeft goede hoop voor de toekomst.

Dat we op handen worden gedragen, heb ik echter niet gemerkt. De commissie heeft één doel voor ogen: het zo goed mogelijk vervullen van haar taak binnen de KNB en dat met zo veel mogelijk nadruk op het belang van alle kandidaten. Daarbij is voor ons de samenstelling van het bestuur niet relevant en pogen we niet in het gevlj te komen bij wie dan ook.

De auteur wekt de indruk dat de commissie zich heeft laten afschepen door het bestuur. Kralen en spiegeltjes? Niets is minder waar. Ten eerste: het welkomstpakket is een verbetering ten opzichte van de bestaande wijze van 'verwelkoming' van nieuwe kandidaten en alleen al daarom goed. Ten tweede: de herziening van de beroepsopleiding bewerkstelligt een broodnodige verbetering en bereidt beginnende kandidaten beter voor op het werk in het huidige notariaat. Het is dan ook veel te kort door de bocht om die verworvenheid weg te zetten als een niemendal. Ten derde: het gesprek tussen de voorzitters was enkel een eerste kennismaking. Een overleg tussen de commissie en het bestuur van de KNB staat, op het moment dat ik dit schrijf, voor eind juni op het programma. In dat overleg vraagt de commissie onder meer aandacht voor de hiervoor vermelde brief, de vertegenwoordiging van kandidaten in het bestuur, de invloed van kandidaten op de koers van de KNB en de (beoogde) bezuinigingen op de herziene beroepsopleiding.

De bedoeling van de auteur is prijzenswaardig; feitenkennis is dat ook. Uiteraard lichten we het bovenstaande graag persoonlijk verder toe, maar dat gaat niet anoniem.

Namens de commissie,
Joska Ophuis

De vraag is of een notaris akten kan passeren waarbij medewerkers of hun familieleden belang hebben. Mededelingsplicht van de notaris over deze belangen.

Uitspraak: *berisping*

Casus

Bij de levering van een aantal percelen bouwgrond is in de akte van levering een boetebeding opgenomen ten gunste van de aangrenzende (bouw)percelen. De akten zijn voorbereid door een notarieel medewerker van het kantoor. Twee van de aangrenzende bouwpercelen waren eigendom van de zonen van de notarieel medewerker. De akten zijn gepasseerd in 2003 en 2004. Klagers verwijten de notarissen die bij de akten betrokken waren dat zij niet hebben voldaan aan hun zorgplicht. Zij zijn van mening dat de notarissen hen hadden moeten wijzen op het feit dat de medewerker van het kantoor die hun dossier behandelde zelf belang had bij het opnemen van het bewuste boetebeding. Zijn zonen waren immers derden-belanghebbende bij het opnemen van het bewuste boetebeding.

De notarissen hebben aangevoerd dat het boetebeding is opgenomen na onderhandeling tussen de verkoper en klagers. Het bewuste beding is in elk geval niet opgenomen op verzoek of op initiatief van de notarieel medewerker. Bovendien gold het beding niet alleen ten behoeve van de zonen van de notarieel medewerker, maar ook ten gunste van andere aangrenzende kavels. Het boetebeding was ook opgenomen in de toegezonden conceptakten en is bij het passeren van de akten uitdrukkelijk besproken. De notarissen valt daarom naar hun mening niets te verwijten. Dat zij niet uitdrukkelijk hebben vermeld dat de zonen van één van de medewerkers van hun kantoor inmiddels eigenaar waren geworden van twee percelen, ligt voor de hand in het licht van de notariële geheimhoudingsplicht. Voorts was de bemoeienis van de notarieel medewerker, anders dan klagers suggereren, zeer beperkt. Ten slotte wijzen de notarissen erop dat er geen beroepsregel is die het passeren van akten waarbij familieleden van medewerkers, direct dan wel indirect, betrokken zijn, verbiedt.

Het oordeel van de tuchtrechter

De notarissen hebben niet aannemelijk gemaakt dat klagers eerder dan na augustus 2008 op de hoogte zijn geraakt van het feit dat de zonen van de notarieel medewerker eigenaar waren van de aangrenzende percelen. Klagers kunnen daarom in hun klacht worden ontvangen.

In aanmerking nemende dat het boetebeding in voormelde akten van levering ten laste van klagers en mede ten gunste van de zonen van de notarieel medewerker is opgenomen, dat de notarieel medewerker deze akten van levering heeft voorbereid, dat de notarieel medewerker daarover namens de notarissen tevens contact met klagers heeft onderhouden en dat klagers geen aanleiding hadden om te vermoeden dat de zonen van de notarieel medewerker derden-belanghebbenden bij deze akte van levering waren, oordeelt het hof dat de notarissen hadden behoren te begrijpen dat zij door over de betrokkenheid van de zonen van de notarieel medewerker te zwijgen ervoor hebben gezorgd dat hun onpartijdigheid ter discussie kwam te staan. Een notaris dient onder alle omstandigheden te vermijden dat door zijn handelwijze een objectief gerechtvaardigde schijn van partijdigheid zou kunnen ontstaan. Als de notarissen van mening waren dat hun geheimhouding eraan de weg stond dat zij over de betrokkenheid van de zonen van de notarieel medewerker mededelingen deden, hadden zij de overdracht door een ander notariskantoor moeten laten verrichten.

De Kamer acht de klacht gegrond en legt de notaris de maatregel van berisping op. Hof Amsterdam 29 mei 2012, niet gepubliceerd.

Opmerking

De kamer van toezicht (LJN YC0563) merkt met betrekking tot de vraag of de notarissen in verband met hun geheimhouding geen melding hadden mogen maken van het feit dat de zonen van de notarieel medewerker derden-belanghebbende waren: 'Door deze (openbare) feiten niet met klagers te bespreken alvorens de akten te passeren, hebben de notarissen de merkelijke kans aanvaard dat de objectief gerechtvaardigde schijn van

belangenconflict/partijdigheid zou ontstaan.'

Met andere woorden: de kamer van toezicht gaat ervan uit dat mededeling van het feit dat de zonen van de notarieel medewerker derden-belanghebbenden waren, niet onder de geheimhouding valt. De notariskamer van het gerechtshof laat zich hier niet over uit, maar stelt eenvoudigweg dat als een notaris in een dergelijk geval tot het oordeel komt dat mededeling in strijd is met de geheimhouding, dat hij zijn diensten moet weigeren. Gevolg van deze beslissing is dat de notaris in feite wordt gedwongen op de hoogte te zijn van alle transacties van zijn medewerkers en hun familie. De vraag is hoe zich dit verhoudt tot arbeidsrechtelijke verhouding. Kan een notaris van zijn medewerkers verlangen dat zij hem van al dit soort zaken op de hoogte houden?

De uitspraak is in lijn met de uitspraak van de Rechtbank Almelo van 30 mei 2012 (LJN BW8238). In die uitspraak wordt notarissen verweten dat zij akten hebben gepasseerd in het kader van risicovolle beleggingen waar ook een op het kantoor van de betreffende notarissen werkzame notarieel medewerker had meegewerkt. Terzijde wordt opgemerkt dat in de casus van de Rechtbank Almelo uiteindelijk wel wordt vastgesteld dat de notarissen niet civielrechtelijk aansprakelijk zijn.

De verantwoordelijkheid van de notaris voor werkzaamheden of gedragingen bij hun functie-uitoefening van kandidaat-notarissen gaat niet zo ver dat de notaris ook aansprakelijk is voor hun tekortkomingen.

Uitspraak: *ongegrond*

Casus

Tegen de notaris wordt door een cliënt een klacht ingediend wegens nalatigheid in de uitvoering van, door die cliënt opgedragen, werkzaamheden en gemaakte fouten door diens kandidaat-notaris. De cliënt droeg de kandidaat-notaris op om te beoordelen of al dan niet een afkoop van een levensverzekering had plaatsgevonden, waaraan de

kandidaat-notaris geen gevolg gaf. Voorts deed de kandidaat-notaris een foutieve aangifte erfbelasting in de nalatenschap, waarin hij en zijn broer gerechtigd waren, waardoor hij en zijn broer voor meer erfbelasting aangeslagen werden dan zij feitelijk verschuldigd waren. Ten slotte klaagt de cliënt over de handelwijze van de notaris naar aanleiding van zijn klachten.

Overwegingen

De kamer van toezicht te Breda overweegt dat de notaris weliswaar verantwoordelijkheid draagt voor door zijn medewerkers, waaronder kandidaat-notarissen, verrichte werkzaamheden of voor hun gedragingen en nalaten in het kader van hun functie-uitoefening, maar dat die verantwoordelijkheid niet zo ver gaat dat de notaris ook in tuchtrechtelijke zin voor tekortkomingen daarin van met name kandidaat-notarissen aansprakelijk is, te minder nu ook kandidaat-notarissen onder het tuchtrechtelijke regime van de Wet op het notarisambt (Wna) vallen. Zij hebben dan ook een eigen tuchtrechtelijke verantwoordelijkheid. De notaris kan daarom geen verwijt worden gemaakt voor tekortkomingen van de kandidaat-notaris tijdens diens dienstbetrekking bij de notaris. Ook het verwijt van de cliënt betrekking hebbend op de weigering van de notaris alsnog uitvoering te geven aan de door cliënt aan de kandidaat-notaris verstrekte opdracht tot onderzoek of al dan niet sprake is van een afkoop van een levensverzekering, treft naar het oordeel van de kamer geen doel, aangezien de met die opdracht gemoeide werkzaamheden 'buitenwettelijk' van aard zijn, zodat de notaris met zijn weigering niet in strijd handelt met de in artikel 21 Wna aan hem opgelegde ministerieplicht, die alleen geldt voor de aan de notaris bij wet opgedragen werkzaamheden, zoals uit de parlementaire geschiedenis (de nota naar aanleiding van het nader verslag) van deze bepaling blijkt. Hieraan doet niet af de omstandigheid dat ervan uitgegaan moet worden dat de betreffende opdracht door de kandidaat-notaris is aanvaard, aangezien dit plaatsvond zonder medeweten van de notaris. **De kamer verklaart de klacht ongegrond.** Kamer van toezicht Breda 5 september 2011 (LJN YC0785).

.....
Notaris passeert een transport- en hypotheekakte zonder dat voldaan was aan de statutaire vereisten van één van de daarbij betrokken vennootschappen.
.....

Uitspraak: **berisping**

Casus

Klager en zijn broer waren ieder voor 50 procent aandeelhouder van A B.V. Klager was aandeelhouder van B B.V. A B.V. kreeg op 6 februari 2009 de eigendom van een bedrijfspand. Op 14 juli 2009 heeft de notaris een akte van eigendomsoverdracht gepasseerd waarbij het bedrijfspand, door A B.V. werd geleverd aan B B.V. Tevens werd op die dag een onderhandse lening gesloten waarbij een bedrag van 880.540,70 euro, vermeerderd met rente en kosten, door A B.V. werd verstrekt aan B B.V. De notaris passeerde op die dag een hypotheekakte, strekkende tot zekerheid voor het nakomen van de verplichtingen van B B.V. jegens A B.V. Klager stelt dat de notaris de genoemde akten niet had mogen passeren zonder zijn toestemming, die volgens de statuten van B B.V. vereist was. Hij heeft daardoor financiële schade geleden. Klager wilde wel overgaan tot verkoop van het bedrijfspand, maar niet op deze wijze en niet met het ingevolge de hypotheekakte in het leven geroepen financiële risico. Door de handelwijze van de notaris heeft B B.V. niet kunnen beschikken over de koopsom. Naar de mening van klager heeft de notaris zijn zorgplicht jegens hem geschonden. De notaris voert als verweer aan dat A B.V. er belang bij had dat de levering van het registergoed vóór 6 augustus 2009 zou plaatsvinden. Latere levering zou een schadepost van 49.800 euro voor die vennootschap opleveren. Omdat klager toestemming had gegeven voor de verkoop van het registergoed aan B B.V. is de notaris ervan uitgegaan dat klager ook toestemming had gegeven voor de financiering. De notaris erkent dat het formeel gezien op grond van de statuten niet juist is geweest, maar in het belang van A B.V. is de hypotheekakte gepasseerd omdat anders de onderhandse geldlening niet zou zijn afgedekt door een hypotheek. Voorts heeft de notaris erop gewezen dat B B.V. de lening op 13 juli 2010 heeft ondergebracht bij een externe financier en heeft afgelost.

Overwegingen

De kamer van toezicht te Almelo oordeelt dat de notaris zijn zorgplicht jegens klager heeft verwaarloosd door de akten van levering en hypotheek te passeren zonder zich te vergewissen van diens instemming, die statutair vereist was. De door de notaris genoemde omstandigheid dat sprake was van tijdsdruk en dat een niet gering financieel nadeel voor A B.V. door het tijdig passeren is voorkomen, disculpeert hem niet. Ook indien de notaris, gelet op de fiscale consequenties, zich genoodzaakt voelde de leveringsakte zo spoedig te passeren dat er geen gelegenheid was zich te vergewissen van de instemming van klager, had hij in de leveringsakte de rechten van klager met een ontbindende voorwaarde behoren te waarborgen. De notaris heeft zich er ten onrechte evenmin van vergewist dat klager instemde met de financiering van de koopsom door A B.V. De door de notaris verrichte diensten zijn door klager ervaren, en konden in de gegeven omstandigheden redelijkerwijs door hem worden ervaren, als een inbreuk op zijn rechten als (mede-)eigenaar van A B.V., aldus de kamer. Ten slotte overweegt de kamer dat de omstandigheid dat sprake was van waarneming de notaris niet ontsloeg van zijn eigen verantwoordelijkheid en onderzoeksplicht. Ook de omstandigheid dat inmiddels is gebleken dat de hypothecaire lening elders is ondergebracht en het financiële risico voor klager zich niet heeft verzezenlijkt, rechtvaardigt het handelen van de notaris op 14 juli 2009 niet. **De kamer oordeelt dat de klacht gegrond is en legt de notaris de maatregel van berisping op.** Kamer van toezicht Almelo 8 november 2010 (LJN YC0703). (bew. HMS)

.....
Op NotarisNet zijn naast bovenstaande uitspraken ook andere tuchtspraken te lezen. Nadere informatie: KNB, Willem Geselschap, telefoon 070 3307133 (w.geselschap@knb.nl)
.....

Recent benoemd tot notaris

Dantumadiel (protocol mr. R.K. Rispens), m.i.v. 15 juni 2012 **mr. F. Beks**, kandidaat-notaris (2000);
Edam-Volendam (protocol mr. J.E. Angenent), mw. **mr. E.M. Verhagen**, kandidaat-notaris (1998);
Ridderkerk (protocol C. van Dongen), m.i.v. 1 juli 2012 **mr. A.I. Stivaktas**, kandidaat-notaris (1999);
Urk (nieuwe zelfstandige vestiging en in associatie met Steenhuis Netwerk Notarissen), **mr. A. Hoeksma**, kandidaat-notaris (2005);
Zwartewaterland (protocol mr. A.C. de Vries), **mr. drs. Ph.H.M.J. Slangen**, kandidaat-notaris (2004);
Woerden (protocol mr. B.H.C.M. van Deuren), m.i.v. 1 juli 2012 mevrouw **mr. B.G.T.J. Colaris-van der Ven**, kandidaat-notaris (2001);
Woerden (protocol mr. G.H.A. Warning), m.i.v. 1 juli 2012 mevrouw **mr. T.D. Ottens**, kandidaat-notaris (2000);
Amsterdam (protocol mr. C. de Groot), m.i.v. 15 juli 2012 **mr. D.Ph. Kasper**, kandidaat-notaris (1997);

Lingewaard (protocol mr. M.H.A. Wolffenbuttel), m.i.v. 15 juli 2012 **mr. B.A.M. van Elst**, kandidaat-notaris (2003);
Binnenmaas (protocol mr. L. van Dijk), **mr. T.A. van der Pol**, kandidaat-notaris (2002).

Eervol ontslag op verzoek

mr. R.K. Rispens, notaris te **Dantumadiel**, m.i.v. 15 juni 2012;
mr. C. van Dongen, notaris te **Ridderkerk**, m.i.v. 1 juli 2012;
mr. J.L.M. van Erp, notaris te **Amsterdam**, m.i.v. 1 juli 2012;
mr. J.G. Holtmaat, notaris te **Berkelland**, m.i.v. 1 september 2012;
mr. B.H.C.M. van Deuren, notaris te **Woerden**, m.i.v. 1 juli 2012;
mr. G.H.A. Warning, notaris te **Woerden**, m.i.v. 1 juli 2012.
mr. C. de Groot, notaris te **Amsterdam**, m.i.v. 15 juli 2012;
mr. M.H.A. Wolffenbuttel, notaris te **Lingewaard**, m.i.v. 15 juli 2012;
mr. J.L.F. Bakker, notaris te **Amsterdam**, m.i.v. 15 juli 2012.

Wijziging plaats van vestiging

Bij besluit van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie de dato 1 juni 2012 is de notariële plaats van vestiging van **mr. J.W. Stuijt**, thans notaris in de gemeente Bloemendaal, m.i.v. 1 juni 2012 gewijzigd in de gemeente **Heemstede** met behoud van zijn huidige protocol.

Overleden

Op vijfentachtigjarige leeftijd op 25 juni 2012 de heer **A.G.J.M. Krekelberg**, oud-notaris te Maastricht.

Liesbeth Verhagen

Tony Stivaktas

En dan na maanden...

Vorig jaar heb ik zwanger mogen raken. Negen maanden heb ik naar de bevalling toegeleefd. Dat betekent dus ook zwangerschapsverlof en wel vier maanden lang. Geen werk, min of meer geen vakliteratuur en alles draait na de bevalling maar om één ding: dat kleine mopske in de wieg met al die luiers en melk.

EERSTE WERKDAG

Die vier maanden gaan ook weer voorbij. De WPNR heb je wel gezien en open-gemaakt, de werkmail heb je ook elke week gecontroleerd en je hebt het nieuws gevolgd met de laatste ontwikkelingen, maar niet zo intens zoals op je werk. En nu is het dan een week voor de beruchte eerste werkdag. Weet ik nog wel hoe ik een

akte moet maken en wat is het belangrijkste dat ik in die vier maanden heb gemist? Toch maar die Notamails eens even goed doorwerken en al het andere waar je collega's je in de tussentijd op hebben geattendeerd.

WIJZIGINGEN

En wat blijkt na al dat doorspitten van e-mails en vakliteratuur: de regering en rechters hebben absoluut niet vier maanden stilgezeten! Wat blijft het notariaat toch aan wijzigingen onderhevig. Is het niet de regering die zijn plannen wijzigt, dan is het de rechter wel die een situatie toch weer anders beoordeelt. En in alle vakgebieden van het notariaat is dit het geval. Blijkbaar is het

geen optie om vier maanden niets te doen en geen vakliteratuur bij te houden. Ik besef weer: wat is het toch fijn om werkzaam te zijn binnen de continue veranderende wereld van het notariaat!

Vier kandidaat-notarissen schrijven bij toerbeurt de Kanocolumn. Elke maand doet een van hen verslag van de belevenissen en ervaringen als kandidaat-notaris. Om vrijuit te kunnen schrijven, ondertekenen ze de column slechts met 'Kano'.

Notarieel aktepapier van het CIB

- Nergens goedkoper
- Verkrijgbaar in diverse kwaliteitssoorten
- Conform de door de KNB opgestelde regels en verordeningen
- NEN2728-gecertificeerd voor duurzaam archiveren

Oordeel zelf en bel ons nu voor een gratis proefpakket:

079 36 38 400

Accountancy is ons vak
het Notariaat ons specialisme

25 jaar

BNA *Bureau Notariaat & Advocatuur*
Meesters in accountancy

25 JAAR GELEDEN BEGONNEN ALS

PION(IER)

NU

Grootmeester

IN 1987 BEGONNEN ALS PION(IER), IN 2012 GROOTMEESTER!

BNA is als administratiekantoor begonnen, en in 25 jaar uitgegroeid tot de grootste branche-accountant binnen het Notariaat. Sinds de oprichting van BNA in 1987 is de notariële wereld sterk veranderd. En deze verandering zal zich nog verder doortrekken. De nieuwe Notariswet zal een van de ontwikkelingen zijn die invloed heeft op uw bedrijfsvoering. Als BNA volgen wij de ontwikkelingen op de voet. Wij helpen u bij het tactisch schaakspel dat de notariële onderneming tegenwoordig is.

WIJ ONDERSTEUNEN U DAAR, WAAR U HET NODIG HEEFT

Daar zijn wij groot mee geworden!

Rosemarie Wielinga-de Winter RA
Pieter den Ouden AA

Oude Utrechtseweg 26-28
3743 KN Baarn

Postbus 1008
3740 BA Baarn

T (035) 693 64 44

F (035) 693 95 55

info@bna-lodder.com

www.deNotarisPraktijk.nl

